

Rode draden en inbreng raadsconsultaties Contourenschets (najaar 2024)

Vanuit de gemaakte verslagen van de opiniërende rondes van de raden in het najaar van 2024 over de Contourenschets zijn per gemeente de rode draden uit het gesprek geformuleerd. Dit is opgenomen in onderstaand document. Daarnaast zijn per gemeente de verslagen en eventuele andere documenten opgenomen. De inbreng wordt meegenomen in het vervolgproces van het Ontwikkelperspectief.

1. Apeldoorn

Welke kansen worden gezien

- Geef aan hoe Regio Stedendriehoek in verbonden met andere regio's, zorg voor goede afstemming en verbindingen met andere regio's. Het 'grensontkennend kijken' houdt ook in dat verder dan de grenzen van de regio dan wel de regionale opgave wordt gekeken. De verbindingen met de Achterhoek, Zwolle, Arnhem en West-Nederland mogen meer aandacht krijgen;
- Kijk niet alleen vanuit een ruimtelijk-fysiek perspectief naar de verstedelijkingsopgave, maar ook welke sociaal-maatschappelijk opgaven in de regio liggen. Neem daarbij de vraag mee hoe de verschillen in de regio verkleind kunnen worden op het gebied van levensverwachting, eenzaamheid (verbinding tussen inwoners) en economische ongelijkheid. Houd hiermee rekening bij de keuze bij verstedelijkingsrichtingen;
- Kies voor een verstedelijkingsrichting met zekere mate van concentratie, zodat om de stedelijke gebieden heen ruimte blijft voor landbouw, recreatie en natuur- en landschapsontwikkeling. Dat is terug te zien in schetsen A en C. In schets A is echter weer (te) weinig sprake van 'balans', deze is erg hoogstedelijk en heeft te weinig oog voor de leefbaarheid van de kleine kernen. Daarmee is het te onevenwichtig en leidt het tot spanning met de identiteit van het gebied;
- Als kansrijk wordt gezien de sterke nadruk op goede bereikbaarheid via het OV en goede HOV-verbindingen in de meeste schetsen. In het bijzonder wordt de OV-bereikbaarheid en investeringen in OV bij schets C benoemd. Kansen voor extra stations liggen ook tussen Apeldoorn en Zutphen (i.c. bij De Ecofactorij in Apeldoorn en De Hoven in Zutphen) en een betere verbinding met Arnhem. Kijk tevens naar fietssnelwegen tussen de steden en houd aandacht voor busverbindingen met de kleine(re) kernen tussen de stations;
- Daar waar al een bestaande verbinding is, zoals langs de A1 tussen Apeldoorn en Deventer, is het meest vanzelfsprekend om de verbinding te versterken. Kijk hierbij ook naar de A50. Een uitbreiding in oostelijke richting lijkt het meest logisch omdat hier deze verbinding (spoorlijn) al aanwezig is;
- Kleine kernen moeten vitaal kunnen blijven, zodoende is enige, weliswaar bescheiden ontwikkeling wenselijk om de aanwezige voorzieningen in stand te kunnen houden. Combinatie van groei in verbonden steden met kansen voor kleinschalige groei in de dorpen om leefbaarheid in stand te houden. Het is van belang dat de dorpen zijn aangehaakt (OV-bereikbaarheid en voorzieningen);
- De gebruikte 'taal' in schets D (nadruk gemeenschapszin, kracht van de kernen) spreekt aan. Zoek combinaties van de 'taal' uit schets D en een evenwichtige balans in verstedelijking (concentreren vs. spreiden) zoals in schets C (en in mindere mate schets B) het sterkst naar voren komt. Schets D is qua verstedelijking te fragmentarisch en te versnipperd;
- Verstedelijking moet ook gepaard gaan met groenontwikkeling (blauwgroene structuur, ecologische verbindingen en biodiversiteit). Dat komt in schetsen A het sterkst tot uitdrukking;
- De lokale identiteit van de steden en dorpen en tevens de verschillende landschappen in de regio moet behouden blijven en versterkt worden;

- De IJssel krijgt vanwege landelijke keuzes in de toekomst structureel meer water te verwerken en ook incidenteel vanwege klimaatverandering. Het is daarom van belang dat de IJssel genoeg ruimte krijgt (dat komt in schetsen A, B en C tot uitdrukking).

Welke belemmeringen worden gezien

- Als duo-metropool (schets A) presenteren Apeldoorn en Deventer zich als 'één stad'. Dat kan het gevolg hebben dat één ICE-station (in plaats van twee) genoeg is. Dat zal dan gezien de ligging naar verwachting Deventer worden en niet Apeldoorn;
- Vergeet ondanks de als positief ervaren sterke nadruk op OV ook de auto niet. Voor veel inwoners is de auto het belangrijkste dagelijkse vervoermiddel;
- Leer van lessen uit het verleden als het gaat om een te snelle uitbreiding van steden (effecten op de leefbaarheid);
- Het creëren van een park tussen de steden kan ten koste gaan van de landbouw. Houd oog voor een gezond platteland (landbouw).

Wat wordt extra meegegeven voor het vervolg

- Regionale samenwerking evenals optrekken met het rijk biedt kansen om werk te maken van de mobiliteit(sopgaven);
- Een toename van het aantal woningen gaat gepaard met een grotere vraag naar voorzieningen voor drinkwater. Hiervoor dient (meer) aandacht te zijn;
- Het proces 'verstedelijking in balans' moet niet een bestuurlijke aangelegenheid worden, neem de samenleving en inwoners in het proces en de inhoud mee.

2. Brummen

Welke elementen ziet u uit de Contourenschets als kansrijk voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio richting 2050?

- Wat betreft oriëntatie op het Daily urban system is voor Brummen van belang dat onze inwoners regelmatig op grotere afstand werken en ook sociale verbanden hebben zowel binnen als buiten de regio. Oriëntatie op interregionaal past daarbij.
- Onze voorkeur gaat uit naar een organische groei, dus vanuit bestaande steden en dorpen, zoals die historisch gezien ook heeft plaatsgevonden. Schaalniveau moet passend zijn.
- Grootstedelijke ontwikkeling, inclusief woningbouw en voorzieningen in de (streekhoofd-)steden.

In de kleine kernen gemeentes zal ingezet moeten worden op versterking van groen, natuur (inclusieve landbouw) en landschap. Woningbouw zal hier naar vermogen, behoefte en wenselijkheid plaatsvinden. Passend bij scenario B.
- Grootschalige bedrijventerreinen alleen aan de randen van de streekhoofdsteden (langs de A1 en A50). Kleinschalige ontwikkeling, voor lokale bedrijven (die gelieerd zijn aan al gevestigde bedrijven) aan de buitenranden van de dorpen. Niet richting middengebied Driestrekenpark Voorsterlanden.
- Wij zien kansen in het versterken van de mobiliteit binnen de regio en de regio uit. Nadruk moet dan liggen op het vergroten van het aanbod soorten mobiliteit binnen de regio. Met name inzetten op ov en fietsverbindingen. Voor autoverkeer, is aandacht voor ontsluiting op de hoofdassen belangrijk. Bijvoorbeeld ook voor Zutphen als daar een groot deel van de opgave landt.
- Scenario A bevat wat ons betreft veel goede elementen, zoals veel ruimte voor natuur. Brummen (en Voorst) als het groene hart ligt voor de hand en is ruimtelijk gezien een goede keuze. Balans is inderdaad juiste woord (wonen, werken en recreëren)
- Bouwen rondom bestaande stations. Ontstaan nieuwe woon-werk-leefmilieus.

Welke elementen ziet u uit de Contourenschets als belemmerend voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio richting 2050?

- OV uitbreiding, zodat je makkelijker in de kernsteden Apeldoorn en Zutphen kan komen, is misschien niet zo gemakkelijk te realiseren.
- Complexiteit. We zullen ook rekening moeten houden met de aangrenzende regio's. Voor de ruimtelijke invulling vraagt dit ook afstemming met de omgeving van de regio.
- De maakbaarheid van de ruimte kent zijn grenzen. Water en bodemsturend is een belangrijk principe.
- Een belemmering zou het gebied tussen Veluwe en IJssel kunnen zijn, maar tegelijk is het ook een kans: vorm een stevige overgang tussen Veluwe en IJssel met Brummen en Voorst door de creatie van Voorsterlanden en/of IJssellanden.
- Wij zien de volgende belemmering bij scenario D: alle functies in het gebied worden te versnipperd en daardoor het minst versterkt.
- Wij missen in de visie (op openbaar vervoer) de noord zuid oriëntatie van/naar de regio (in het kader van voorzieningen als hoger onderwijs, specialistische zorg en andere grootstedelijke voorzieningen).
- Landelijk gebied wordt vooral beschouwd vanuit economische waarden of een ruimtelijke opgave (wonen, werken en recreëren). Het ontbreekt aan een visie op "Stille Natuur": namelijk natuur die niet gebruikt wordt door de mens. Voor de leefbaarheid is dit een randvoorwaarde. Het gebrek aan natuurwaarde wordt heel duidelijk door terminologie als landschapspark.

Wat wilt u verder nog meegeven voor het vervolgtraject?

- De west-oost verbinding in ons land is belangrijk voor belangrijke toekomstige mobiliteitsverbindingen in Europa en moet een plek krijgen. Dit is regio-overstijgend. Een passend voorstel hiervoor graag meenemen in verdere uitwerking van scenario B.
- Er moet nadrukkelijk rekening gehouden worden met meer ruimte voor rivieren in belang van het waterbeheer van Nederland (in zowel nationaal als regionaal belang). In het bijzonder krijgen de IJssel (IJsselvallei) en de Waal een grotere rol in ons rivierenland. Landelijke richtlijnen als bodem- en watersturend, Ruimte voor de rivier 2.0 en de kaderrichtlijn water randvoorwaardelijk.
- Regionale doelen als Drinkbare IJssel, bescherming grondwater, versterken groen-blauwe dooradering, gebruiken als uitgangspunten.
- Doorrekenen in uitwerking van ontwikkelperspectief. Aandacht voor demografische en landbouwtransitie: vergrijzing op met name het platteland zorgt voor een potentiële verandering van de boeren bedrijvigheid.
- Doorrekenen in uitwerking van ontwikkelperspectief. Aandacht voor de negatieve landschappelijke gevolgen van schaalvergroting (en hier in m.n. de uitvoering rekening mee houden).
- In 2025 worden inwoners geconsulteerd. Hoe komen we tot een juiste weging van de resultaten? De stemmen vanuit de dorpen zullen in aantal minder zijn dan de stemmen uit de steden. En de ene stad/dorp kan een visie hebben die niet aansluit bij de andere stad/dorp.
- De nieuwe raad wordt begin/medio 2026 geconsulteerd en besluit eind 2026. Dat zal voor nieuwe raadsleden een uitdaging zijn, want dit is een abstract en groot dossier.
- Het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven kan de concurrentiepositie met andere regio's verbeteren. We kunnen dan optimaal gebruik maken van onze ligging voor bedrijven en ons woonklimaat voor de studenten en werknemers.
- Het is belangrijk om in het vervolgtraject iedereen mee te nemen. De gemeenteraden maar ook de inwoners, bedrijven en onderwijsinstellingen. Samen komen we verder. Maak duidelijk voor gemeenten wat de meerwaarde is van de samenwerking. Vier de successen!

3. Deventer

De belangrijkste punten ten aanzien van:

Het proces

- Kom voor de gemeenteraadsverkiezingen naar de raden.

De schetsen

- Geen eenduidige voorkeur voor 1 van de schetsen, alle 4 werden door de verschillende partijen genoemd als voorkeursschets.

Welke kansen worden gezien door de raad?

Algemeen

- Over het algemeen wordt ingestemd met opzet/toepassing van de benoemd leidende principes. - Borg de identiteit van Deventer in de verstedelijkingsopgave.
- Proces (gemeentelijke) omgevingsvisie leidend tov proces richting het ontwikkelperspectief.
- In Deventer lopen deze processen parallel.
- Neem de positie van de IJssel mee in het Ontwikkelperspectief: IJssel als kracht en als barrière.
- Maak een regionale visie op klimaatadaptatie.

Voorzieningen

- Samenwerking tussen de steden is essentieel: betere samenwerking in de regio leidt tot betere (verdeling van) voorzieningen.
- Zet in op basisvoorzieningen in de steden en beconcurrer elkaar niet t.a.v. topvoorzieningen op regionaal en/of nationaal niveau.

Specifiek

- Onderzoek de mogelijkheden voor elektrisch vervoer over water: kansen voor Deventer Binnenhaven.
- Zet in versterking lokale economie
- Zet in op maakindustrie (sterke positie in de regio) - Recreatie:
- Maak een regionale visie op verblijfs/dagrecreatie

Wonen:

- Inbreiding voor uitbreiding
- Dorpen: zet ook in op meerlaags bouwen

Mobiliteit

- Maak een regionale mobiliteitsvisie
- Zet in op verbetering OV, ook positie van de regio internationaal.
- Zet in op STOMP principe
- Zet in op goede fiets infrastructuur
- Inzet op werkgelegenheid vraagt ook goede bereikbaarheid van deze werklocaties.

Groen

- Omgevingskwaliteit van onze regio is ruimtelijke kwaliteit
- Behoud groen en landschapswaarden.

Welke belemmeringen worden gezien door de raad?

- Zijn er niet te veel ambities benoemd: is dit realistisch?

4. Epe

Samenvatting

Voor Epe is de Omgevingsvisie de basis: behoud van waardevolle landschappen en het dorpse karakter.

Geen hoogbouw en verstedelijking in Epe, maar concentratie van de groei rondom de steden. Aandacht voor OV-verbinding (wellicht lightrail) voor de dorpen richting de steden.

Samenwerken waar mogelijk en oog hebben voor ontwikkelingen in de toekomst.

Input consultatie Gemeente Epe

CDA: Het lijkt een trechter/fuik te zijn. Willen wij dit wel: zoveel extra woningen? Die vraag ontbreekt. Spannend om hier ja op te zeggen. Nog te beperkt beschreven dus niet 100% gelukkig met het stuk. Wel fijn dat de omgevingsvisie de basis is.

Nieuwe Lijn: Mooie doorkijk, niet teveel laten leiden door grote steden. Dorpse karakter behouden en lokale kennis gebruiken.

VVD: Voorkeur voor geconcentreerd groeien. Geen buitenwijk van Apeldoorn worden. Een lightrail verbinding tussen Apeldoorn en Zwolle zou mooi zijn.

SGP-CU: Wat al groot is verder laten groeien, hoogbouw in de grotere steden. Bij IJssel bouwen is wel lastig. Als dorp ca 1% groeien per jaar zou mooi zijn, lichte groei is geen probleem.

D66: Dank aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt. Eens met eerdere sprekers, we moeten geen mega gemeente worden. Gebruik maken van de grotere krachten in de regio. Wat missen wij en waar kunnen we voor bij andere gemeenten terecht? Kijk naar kansen en belemmeringen, vooral op energie gebied. Niet nimby gedrag naar buurgemeenten maar zonder onszelf te verliezen. Een lightrail verbinding tussen Apeldoorn en Zwolle zou mooi zijn, maar een OV verbinding zou ook al fijn zijn. Wel zorgen om vergrijzing kijkend naar zorg en woningen. In verdere ontwikkeling mensen betrekken die toekomstige ontwikkelingen hier goed in kunnen meenemen.

Gemeentebelangen: Oog voor toekomstige ontwikkelingen houden. Bekijken het positief. Landelijk karakter moet wel behouden blijven. Voorkeur voor variant B.

PvdA: In hoeverre is er rekening gehouden met hoe de samenleving er in 2050 uitziet? Is er rekening mee gehouden dat de samenleving er dan anders uitziet en dat het ook een andere inrichting behoeft, want andere soorten werk etc? Dit moet wel worden meegenomen. Blijven aansluiten op de Omgevingsvisie en het dorpse karakter behouden.

GroenLinks: Fijn om naar de toekomst te kijken met 4 verschillende scenario's. De voorgelegde scenario's zijn heel duidelijk. Bodem en water sturend is mooi en er worden goede keuzes gemaakt. Een aantal zaken moeten gewaarborgd worden: onderwijs, vergrijzing, ziekenhuizen, OV, water en bodem sturend. Er wordt gesproken over gezonde rust en reuring, maar dit mag wel met pit zijn. Voorstel voor slogan: Grrr.

FVD: Goed dat er aandacht is voor groei in balans. Maar willen we dit? Er wordt gesproken over smart cities (zorgt voor meer controle, camera's en vrijheidsbeperkingen). De dorpen zullen minder authentiek worden en er zal meer culturele diversiteit zijn. Epe moet juist voorop staan. Agrariërs moeten ook beschermd worden. Deze plannen zijn veel grootschaliger dan dat het nu lijkt.

Fractie Boermans: Enkele scenario's lijken te sturen richting een soort metropool met drie à vier sterke steden. In dat geval is een goede aansluiting van openbaar vervoer en wegen voor onze gemeente cruciaal. Te veel focus op de zuidelijke kant (Apeldoorn, Deventer en Zutphen). Visie noordelijke kant ontbreekt. Hierbij denken we bijv. aan mobiliteit waarbij naast de corridor A50 ook de (aansluiting op) A28 en bijv. een OV verbinding richting Nunspeet -Zwolle aandacht zou moeten krijgen. Algemeen: gehele mobiliteit (fiets/ OV/ auto) richting de steden verdient veel meer aandacht in de contourschemen, met name vanuit de dorpen. De schets benadrukt terecht, de samenwerking tussen gemeenten, inwoners en de regio om een toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving te creëren. Waarom worden inwoners niet actief geconsulteerd in dit proces. Het thema 'ruimte voor water' is in de schets niet volledig uitgewerkt of zichtbaar gemaakt. Gezien het belang van dit onderwerp in de komende 50 jaar dient dit thema een prominenter plek te krijgen. Verdere verstedelijking buiten de dorpscentra is in Epe niet wenselijk.

5. Heerde

- Groei van Heerde en haar dorpen moet kunnen, maar wel in balans. Daarbij geeft de raadscommissie een aantal aandachtspunten mee:
- Groei moet evenredig zijn. In evenwicht met het woonmilieu en de omvang van de kern.
- Behoud de eigenheid van de gemeente en haar dorpen.
- Behoud het dorpse karakter, waarbij de verschillende kernen niet aan elkaar moeten groeien. Er moet een groene buffer blijven en voldoende ruimte voor bijvoorbeeld natuur en landbouw (Veluwe

en IJssel). Zo blijft Heerde een aantrekkelijke gemeente, ook voor de mensen uit de steden die hier op bezoek komen.

- In Heerde is geen ruimte voor grootschalige bedrijvigheid.
- Landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en natuur zijn van belang voor een goed woon- en leefklimaat. Heerde wil een groene long blijven.
- Ontwikkeling moet plaatsvinden met oog voor de toekomst. Dus houdt rekening met de lange termijn.
- Een goede bereikbaarheid is van groot belang. STOMP is een goed uitgangspunt maar er moeten wel voldoende alternatieven voor de auto komen. Zorg voor goede verbindingen in de regio, maar ook naar andere regio's.
- De raadscommissie vindt de gemeentelijke omgevingsvisie – zoals ook verwoord in de discussienota – een belangrijk uitgangspunt voor de inbreng in de regio bij het vervolgproces.
- Voor het vervolgtraject geeft de raadscommissie mee dat het van belang is dat alle relevante partijen worden betrokken. Heb hierbij ook aandacht voor participatie van inwoners; het is van belang dat deze in alle gemeenten op (ongeveer) dezelfde manier wordt georganiseerd omdat het een ontwikkeling van de hele regio betreft.

6. Lochem

De raad is positief dat ze in vroeg stadium is betrokken is.

De meerderheid van de raadsleden ziet kansen voor Lochem als brugfunctie tussen de Stedendriehoek en Achterhoek. Lochem als poort naar de Achterhoek en Twente wordt genoemd. Dat betekent inzetten op groei als 4e stad, naast de focus op behoud van de sterke steden Apeldoorn, Deventer en Zutphen. Dit komt terug in schets B. Daarnaast is het belangrijk dat de gebieden daaromheen ook levensvatbaar zijn (schets D). Aandacht voor behoud en versterken van de leefbaarheid van het landelijk gebied met de landschappelijke waarden en de agrarische sector en de kleine kernen. Aandacht voor groeimogelijkheden van de kleine kernen om voorzieningen te behouden.

7. Voorst

Kansen en belemmeringen

Balans tussen steden, kernen en landelijk gebied Wij zijn een regio in balans. Deze balans is ook bepalend voor onze regionale identiteit. Met diverse gebieden (Veluwe, IJsselvallei, Salland en de Achterhoek) en unieke steden en dorpen met hun eigen kwaliteiten. De kracht van de regio zit in onze verscheidenheid. Dit zorgt ook voor een goede woon-, werk- en leefomgeving. Bepalend voor onze Voorster identiteit zijn:

- de kwaliteit van ons landschap;
- de bijzondere cultuurhistorie;
- de dorpse schaal van de kernen;
- de krachtige sociale samenhang in onze gemeente;
- duurzaamheid: de wens en de noodzaak om onze ruimtelijke, economische en sociale kwaliteiten toekomstbestendig te maken.

Deze identiteit is ons vertrekpunt in de opgaven waar wij als onderdeel van de regio voor staan. Dit vraagt om het behoud van balans en verhouding tussen de steden, de kernen en het landelijk gebied. Hiervoor is - in beginsel - toepassing van de ladder van duurzame verstedelijking noodzakelijk, als goede verantwoording van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Kansen voor landschapsversterking

Onze gemeente heeft een groot landelijk gebied. De agenderende opgave 'vitaal landelijk gebied' (uit het regioarrangement Regio Stedendriehoek 2023) zien wij als kans voor het behoud en het versterken van ons voorzieningenniveau. Bij de verstedelijkingsopgave is de voorwaarde gesteld: 'meer stad, meer landschap'. Het past bij de identiteit van de gemeente Voorst om haar waardevolle en karakteristieke landschappelijke structuren te behouden. Wij zien ook mogelijkheden om deze structuren te versterken. In lijn met het waardevolle landschap, hoort ook het behoud van cultureel erfgoed. Zoals onze landgoederenzone, de polder Nijbroek en de uiterwaarden. De verstedelijkingsopgave moet rekening houden met deze kwaliteiten. Samen met de recreatieplas Bussloo en de luchthaven Teuge geeft dit kansen voor dagrecreatie en kleinschalige kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie. Daarmee leveren wij ook een bijdrage aan de agenderende opgave 'Veluwe'.

In onze gemeente zien wij kansen met een gebiedsgerichte aanpak, voor het versterken van de groen/blauwe dooradering. Zowel voor eventuele nieuwe verdienmodellen voor onze landbouwsector, als voor het herstel en versterken van cultuurhistorische waarden en biodiversiteit. Hierbij ontstaan ook kansen op het gebied van recreatie en een vitaal en toekomstig landelijk gebied, met een goede leefbaarheid in de kernen.

Het uitgangspunt 'water en bodem sturend' is opgenomen in het principe 'natuurlijk systeem als basis'. Wij gaan ervan uit dat door toepassing van dit principe, gebieden als de (voormalige) uiterwaarden worden ingericht voor waterveiligheid. Een bovenlokaal belang. Dit geldt trouwens ook voor opvangbassins om het water vast te houden bij droge periodes. Daarnaast hoort bij dit principe een landelijk gebied, in balans met het bodem-watersysteem. Vanuit dit principe gaan wij ervan uit dat in de verschillende schetsen voor onze laaggelegen polder Nijbroek per ongeluk een verkeerde arcering is toegepast. Vanuit dit principe is een grote opgave in de gemeente Lochem verdedigbaar. Een grote verstedelijkingsopgave laten landen in de IJsselvallei (laagste punt van de regio) is vanuit dit principe niet logisch.

Wij verwachten als opbrengst dat deze (regionale) landschapsversterking is gekwantificeerd voor onze gemeente. Landschapsversterking zien wij in een samenspel tussen natuur inclusieve landbouw, singels, water en bossen. En in een gebalanceerde overgang tussen de kernen en het landschap. Door dit principe en onze agrarische sector zien wij een belemmering in de schets met de gemeente Voorst als stadspark.

Kansen in de regionale woningbouwopgave; met een bandbreedte en onder voorwaarden

Nationaal is de koers gematigd naar water en bodem richtinggevend. De Randstad is hiermee niet langer op 'slot'. Dit vraagt om een realistische woningbouwopgave op basis van de cijfers van het CBS/Primos. En ook een vergelijk met wat wij als regio de afgelopen decennia hebben gerealiseerd.

Over het algemeen zien wij kansen wanneer er in de steden – maar ook in de dorpen – meer gestapeld wordt gebouwd. Op deze wijze blijft er meer ruimte over voor het landelijke leefklimaat in onze regio.

Voor de gemeente Voorst zien wij - naast de meerwaarde van een landschappelijke contramal en als stedelijk uitloop- en recreatiegebied - ook een passende rol in de regionale woningbouwopgave. Daarnaast verwachten wij een bandbreedte in woningbouwaantallen en ruimte om kwalitatieve en kwantitatieve voorwaarden gezamenlijk uit te werken. Een zorgvuldig proces met onze kernen en inwoners is ons uitgangspunt. Dit leidt tot meer draagvlak en een vlottere uitvoering.

Het is logisch om kwalitatief te streven naar aansluiting bij de identiteit van de regio, met een gevarieerd aanbod aan verschillende soorten woonomgevingen. Belangrijk is de gezamenlijke opgave voor de betaalbare woningbouw en een oplossing te bieden voor de lokale woningzoekenden. Kwantitatief wordt in verschillende schetsen de autonome groei van kernen gemist. Dit heeft negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in verschillende kernen. Deze leefbaarheid staat in verschillende kernen al onder druk. Voor vitale kernen zijn maatschappelijke functies (school, huisarts, ontmoetingsplek) of detailhandel (supermarkt) belangrijk. Wel benadrukken wij dat teveel spreiding weer zorgt voor veel verkeersbewegingen. Zorgvuldigheid en balans zijn hier noodzakelijk.

De gemeente Voorst heeft al lange tijd een consistent beleid gevoerd op het gebied van huisvesting. Daarbij hebben de realistische voorspellingen geleid tot een aanzienlijke toename van het aantal gebouwde woningen. Door deze stabiele koers verwachten wij dat Voorst in 2050 ongeveer 4.000 inwoners extra telt. Om onze verantwoordelijkheid in de regionale opgave te nemen, zijn wij van plan om te onderzoeken of er steun is bij onze kernen om daar bovenop nog eens 4.000 extra inwoners te verwelkomen.

De gemeente Voorst heeft als doel om te onderzoeken hoe ze tussen 2030 en 2050 tussen de 2.000 en 4.000 nieuwe woningen (wat overeenkomt met 4.000 tot 8.000 extra inwoners) kan toevoegen. Bij de bouwplannen houden wij ook graag rekening met het versterken van het landschap. Dit betekent dat wij op zoek zijn naar 200-400 ha grond. Tot slot staan wij voor een gebalanceerde verdeling van de woningbouwopgave over de verschillende gemeenten. Op deze wijze werken wij samen aan regionale opgaven en zorgen wij voor een impuls voor de leefbaarheid van de gehele regio.

Kansen voor mobiliteit

Wij zien hierbij mogelijkheden voor duurzame en vernieuwende vormen van mobiliteit. Met als belangrijk uitgangspunt de fietser op 1. Kansen zien wij in het versterken van de spoorinfrastructuur in de regio. Bereikbaarheid is namelijk een belangrijke voorwaarde voor meerdere functies (wonen, werken en ook recreëren). Hiervoor zien wij kansen bij de stationsgebieden binnen en vlak grenzend aan onze gemeente. Wel moet hier het openbaar vervoer naar de kleinere kernen niet worden vergeten. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid in het landelijk gebied.

De lokale behoefte aan extra bruggen over de IJssel voelen wij niet in de gemeente Voorst. Dit is een belemmering. Dit heeft bovenal gevolgen voor onze huidige (vooral lokale) wegenstructuur. De regionale meerwaarde voor het woon- en leefklimaat van onze samenleving is (tot dusverre) niet inzichtelijk, evenals de effecten op de natuurwaarden.

Kansen voor kleinschalige werkgelegenheid en maakindustrie

Wij begrijpen het nationale belang om minder afhankelijk te zijn van andere economieën. Daarom vinden wij het belangrijk om de innovatieve maakindustrie, de circulaire economie en de innovatieve luchtvaart gebonden bedrijvigheid in de gemeente Voorst te ondersteunen. En om regionaal (in de steden) de kenniseconomie te vergroten. Dit biedt kansen voor hoge scholen en het aantrekken van jonge mensen. Daarbij speelt ook het nationale en het provinciale voornemen tot minder transformatie van werkgebieden.

Het versterken van onze lokale economie zien wij als een middel om de leefbaarheid van onze kernen en het landelijke gebied te behouden en te versterken. Dit is ook noodzakelijk om onze (evenwichtige) balans tussen wonen en werken te behouden. Hierbij sluiten wij aan op onze identiteit en onze lokale arbeidsmarkt. Wij focussen op de maakindustrie (door de ligging en de bestaande MKB-bedrijven), de circulaire economie (met een bovenlokale functie) en in de innovatieve luchtvaartgebonden bedrijvigheid. Bedrijvigheid is hierbij een middel om de brede welvaart in onze regio te behouden en waar mogelijk te versterken wanneer de economische ontwikkeling en het gevraagde ruimtebeslag zich vertalen in een verhoogde productiviteit (per m²).

Dit uit zich kwantitatief in het verkennen van een economische uitbreidingsopgave met een bandbreedte van 24 tot 31 ha. Hierbij hanteren wij de lokale behoefte als ondergrens. Nadere uitwerking en locatie specifiek maatwerk verklaren de bovengrens. Deze ruimte is vooral nodig voor de doorontwikkeling en de omvang van lokale en regionale MKB-bedrijven. Dit is een substantieel aandeel binnen de totale behoefte aan extra bedrijventerreinen in de regio (205 ha).

Verder zien wij kansen in de schetsen voor het behoud van een toekomstbestendige agrarische sector in onze gemeente. Dat de landbouwsector zich aanpast aan de eisen van deze tijd, stimuleren wij graag. Wij zijn ervan overtuigd dat de landbouwsector en de natuurversterking samen kunnen gaan. Dit past ook binnen een consistent overheidsbeleid: gemeente Voorst als groene long en hart van de Regio Stedendriehoek. Met deze visie op onze agrarische sector zien wij een belemmering in de schetsen waarbij de grote regionale verstedelijkingsopgaven landen in de gemeente Voorst en de gemeente Voorst als stadspark fungeert.

De gemeente Voorst ziet een belemmering in grootschalige bedrijvigheid (XXL-logistiek/distributie). De gemeente Voorst levert al een substantiële bijdrage aan de regionale economische ambities. Het toevoegen van grootschalige bedrijvigheid is hierbij niet passend in relatie tot ons kleinschalige, karakteristieke en historische landschap. Het past ook niet door het dorpse karakter van het Voorster grondgebied. Door deze keuze in sturing ondersteunen wij ons MKB. Niet onbelangrijk vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Verder zou dit ook extra opgaven creëren voor de regionale huisvesting van arbeidsmigranten. Tot slot achten wij het niet haalbaar en wenselijk om bij elke kern bedrijvigheid toe te voegen vanwege de toename aan verkeersbewegingen. Dit gaan wij met onze samenleving verder verkennen.

Participatie draagt bij aan een sterk bestuur

Een sterk lokaal bestuur heeft een bestuurskracht, een ondernemende visie en een duidelijke focus. Op deze manier voeren wij een beleid dat gunstig is voor zowel de inwoners als de bedrijven op de lange termijn. Zo dragen wij bij aan de regionale, de provinciale en de nationale doelstellingen. Maatschappelijk gezien staat Voorst bekend om haar sterke sociale samenhang, zowel binnen de kernen als met de anderen binnen de gemeenschap. Deze cultuur behouden wij graag. Hier past een bestuur met een houding van overleg en het bereiken van consensus. Om deze redenen staan wij voor een zorgvuldig participatieproces met onze inwoners.

Stroomlijnen van processen

Wij gaan in gesprek met onze samenleving over belangrijke waarden en doelen binnen het Programma Landelijk Gebied. Wij verwachten dat de resultaten van deze gesprekken een belangrijke rol spelen bij het verder uitwerken van de agenderende opgaven. Met het Programma Landelijk Gebied als basis, beginnen wij in 2025 met het herzien van onze omgevingsvisie. Wij zijn van plan om onze samenleving hierbij te betrekken en te werken met verschillende scenario's. Wij verwachten dat deze verschillende processen goed op elkaar worden afgestemd.

Tot slot verwachten wij ook inzicht te krijgen in de ambities van andere gemeenten. Wanneer de verschillende doelen helder zijn, dan kan daarover worden gecommuniceerd om er uiteindelijk samen aan te werken. Om op die manier regionaal tot een evenwichtige en gedragen uitwerking van de contourenschets te komen.

8. Zutphen

Wat spreekt aan?

- Het is heel goed om een visie te ontwikkelen. Als er geen keuzes worden gemaakt dan verdwijnen de kwaliteiten van de regio. geen keuze is niks
- Aandacht voor platteland én stad (leefbare kernen en speerpunten van de steden)

Welke kansen doen zich voor?

- Menging van functies, maar zuinig op groen (in stad en land). Zorg voor leefbaarheid zowel op het platteland als in de steden
- Robuust groen, kijk niet alleen naar de woningbouw, maar zeker ook naar het groen tussen de steden.
- Landschap (bossen, rivier en landelijk gebied) geven veel kwaliteit aan de regio. Concentratie in de steden biedt kansen voor jongeren en voor voorzieningen

Welke knelpunten zien we?

- Knelpunten zitten in het gebruik van ruimte, alles moet een plek krijgen en er is veel ruimte nodig voor milieu en klimaat, voor bodem en water en voor landbouw en natuur.
- De vraag is ook voor wie doen we het, na de vergroening komt de vergrijzing en uiteindelijk krimp. We willen wel jongeren binden aan de regio, maar hoe doen we dat. Het is wel het allerbelangrijkste want jongeren zorgen voor toekomst (onderwijs en werk)
- Mobiliteit (welke keuzes en wat kan er geboden worden) is een groot knelpunt. Het kan niet met de auto (files) of de fiets (afstanden te groot) maar ook niet met de bus en de trein (te onzeker).

Welke keuzes of principes komen hieruit voort?

- De voorkeur ging uit naar een mix van B en C
- A was te stedelijk (hoewel vanuit oogpunt mobiliteit wel slim)
- B biedt de meeste kansen en past bij de regio
- C is te beperkt, te veel naar binnen gericht, maar goed met mobiliteit als basis wordt meegenomen.
- D was niet wenselijk want platteland loopt helemaal dicht

Rode Draad

Een goede visie zorgt voor keuzes en afwegingen. De aandacht gaat daarbij niet zozeer uit naar de directe leefomgeving maar meer naar de juiste menging van mensen, wonen, werken en voorzieningen met groen, landschap en natuur.

APELDOORN

Postadres
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn
Bezoekadres
Marktplaats 1
www.apeldoorn.nl
KvK 08223882

T 14 055
Doorkiesnummer
(055) 580
E-mailadres
a.sybesma@apeldoorn.nl

Regio Stedendriehoek
T.a.v. Algemeen Bestuur
Zutphenseweg 6
7418 AJ DEVENTER

Datum: 21 januari 2025
Ons kenmerk: 5574117
Uw brief d.d.: 28 september 2024
Betreft: Resultaat raadsconsultatie Contourenschets 2050: Verstedelijking in balans

Beste leden van het Algemeen Bestuur,

Op 27 september 2024 heeft u de Contourenschets 2050: Verstedelijking in balans aangeboden aan de raadsleden van de acht gemeenten in Regio Stedendriehoek. De contourenschets is het resultaat van een gezamenlijke schetsoefening met vier mogelijke, van elkaar verschillende perspectieven voor de ruimtelijke inrichting van de regio. In dit proces hebben 8 gemeenten, 2 provincies en 3 waterschappen in Regio Stedendriehoek samengewerkt.

U vraagt in uw brief aan de raadsleden om met elkaar te bespreken welke elementen uit de contourenschets als kansrijk en welke als belemmerend voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio worden gezien. Ook vraagt u de raadsleden om kenbaar te maken wat zij verder willen meegeven voor het vervolgtraject.

Wij hebben de contourenschets en uw verzoek om een reactie met onze gemeenteraad besproken. Op 14 november 2024 hebben wij een technische toelichting op de contourenschets, het gevolgde proces en een het verwachte vervolgtraject gegeven. Daarna vond op 19 november 2024 de regionale raadsconferentie plaats, waar ook verscheidene raadsleden uit Apeldoorn waren. Op 12 december 2024 voerden wij een consulterend gesprek met onze gemeenteraad over de contourenschets aan de hand van de vragen uit uw brief van 27 september 2024 en de regionale raadsconferentie van 19 november 2024.

Het resultaat van het consulterende gesprek met de gemeenteraad hebben wij in de bijlage bij deze brief opgenomen. De voornaamste reacties van de raadsleden hebben wij hierin samengevat en geordend aan de hand van de vragen zoals u die in uw brief heeft gesteld. Daarnaast ontvangt u van ons het verslag van het gesprek met de raad (Politieke markt Apeldoorn) van 12 december 2024.

Behandeld door: AD Sybesma

Bijlage(n): 2

Als u reageert datum en kenmerk van deze brief vermelden

Is deze brief niet duidelijk geschreven? Kijk op apeldoorn.nl/duidelijk hoe u ons dat kunt laten weten.

Wij verzoeken u het resultaat van de raadsconsultatie mee te nemen bij de verdere uitwerking van het ontwikkelperspectief verstedelijking in balans.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,
de secretaris,

Digitaal ondertekend door Symone Bruin, de
op 21-01-2025

S. de Bruin

de burgemeester,

Digitaal ondertekend door Ton Heerts
op 21-01-2025

A.J.M. Heerts

Raadsconferentie Regio Stedendriehoek 19 november 2024 – Verstedelijking in balans

Thema 'Vitaal landelijk gebied'

1. Welke 'rode draden' zijn opgehaald met betrekking tot het benoemen van kansen?

Verstedelijking

- Een concentratie van verstedelijking is minder ingrijpend voor het landschap en de landbouw. Ook blijft bij een variant met een 'geconcentreerde spreiding' van verstedelijking ruimte beschikbaar voor natuurontwikkeling;
- Kies voor het aanduiden van robuuste gebieden waarin duidelijke keuzes gemaakt zijn op het gebied van landbouw, natuur en recreatie;
- Hoogbouw moet niet zodanig van omvang zijn dat dit schadelijk is voor de gezondheid. Dit zou een reden moeten zijn om te kiezen voor een beperkte hoogte;
- Verstedelijking zou vorm moeten krijgen via een 'geconcentreerde spreiding' met een autonome groei (van kleinere kernen). Een mate van verstedelijking bij kleinere kernen is van belang voor (het behoud van) voorzieningen en daarmee voor de leefbaarheid in de kernen.

Landschap en identiteit

- Belang van streekeigenheid en streekeigen (landschappelijke) karakteristieken (de eigen identiteit) wordt benadrukt;
- Een versterking van het cultuurlandschap is tevens een kans voor recreatie en toerisme.

Agrarisch

- Van belang is dat de agrarische sector zich kan blijven ontwikkelen vanuit het oogpunt van het behoud van de leefbaarheid van het buitengebied;
- Verandering van de agrarische sector in de richting van verduurzaming (mede een rol van de agrarische sector bij de energiewinning) en biologische landbouw;
- Wijs landbouw(ontwikkelings)gebieden aan – waar het primaat bij de landbouw ligt.

2. Welke 'rode draden' zijn opgehaald met betrekking tot het benoemen van belemmeringen?

Verstedelijking

- Een verspreide verstedelijking leidt tot zowel (te) veel verkeersbewegingen als een verrommeling van het landschap;

Landschap en identiteit

- De functies wonen en werken bij elkaar is een complexe opgave die (negatieve) effecten heeft op het landschap;
- Als verstedelijking teveel geconcentreerd wordt bij de Veluwe leidt dat tot een (te) grote druk op de natuur en daarbij spelen ook beperkingen mee vanwege Natura 2000;
- Het creëren van een 'parklandschap' past niet bij een 'vitaal landelijk gebied'.

3. Wat wordt gemist?

- Rond de kernen Epe en Heerde is geen verstedelijking(sopgave) opgenomen.

4. Wat wordt verder nog meegegeven (proces en inhoud)?

- De Regio Stedendriehoek moet geen 'Randstad-kloon' worden (*NB: dit werd verder niet toegelicht*);
- Het belang van het hanteren van het ordeningsprincipe 'water en bodem sturend' wordt nadrukkelijk onderschreven;

- Behoud de regionale identiteit en ga zorgvuldig met de (streek)eigen landschappelijke kwaliteiten en karakteristieken om.
- Kijk naar vormen van ruilverkaveling ten behoeve van zowel Natura 2000 gebieden als gebieden waar het primaat bij de landbouw ligt (uitwisselen van gronden voor functies natuur en landbouw, zodat zowel natuur als agrariërs toekomst hebben – *NB: gronden die worden gebruikt als 'natuur' in gebieden met primaat landbouw worden geruild tegen gronden die worden gebruikt als 'landbouw' in of nabij Natura 2000 gebieden*).

Politieke markt – (Contourenschets 2050 - Verstedelijking in balans Stedendriehoek)

Voorzitter: Chris Schouten
Raadsadviseur: Harro Visser
Notulist: Géke de Ruiter

Onderwerp: Verslag 'Contourenschets 2050 - Verstedelijking in balans Stedendriehoek'
Datum: 12 december 2024
Tijdstip: 19.00 uur
Plaats: Raadsplein

Aanwezig:

- Raadsfracties: (GroenLinks) Dieuwke de Boer, (ChristenUnie) Willeke de Jager, (VVD) Soler Berk, (CDA) Martin Fransen, (PvdA) Ellen Nab, (Lokaal Apeldoorn) Sedat Yildirim, (SGP) Matthias Bunt, (PvdD) Arjan Groters, (D66) Bouwien ten Bokum, (WijApeldoorn) Lilian Haak, (50Plus) Sjanie Donker en (Beter voor Apeldoorn) Vivian Oosterhoff
- Portefeuillehouder: Peter Messerschmidt
- Ambtelijke organisatie: Auke Sybesma
- Afwezig: SP
- Insprekers:

De heer Buizerd spreekt in namens Klarenbeeks Belang. De contourenschets geeft de omgeving in een dusdanige vaagheid weer dat het moeilijk is om er vat op te krijgen. Als gebiedsparticipant wordt op deze manier weinig informatie ontleend. Het is jammer dat de juiste informatie om de juiste afweging te kunnen maken ontbreekt. Deze moet wel geleverd worden omdat men anders niet in het proces verder komt. Er is interesse in wat het met de omliggende dorpen doet. Al het grondbeslag gaat t.k.v. agrarische ondernemingen. De vraag wordt gesteld aan agrariërs om te extensiveren maar hier wordt de grond die daarvoor nodig is weg gehaald. In gebied de Hooilanden wonen verschillende agrarische ondernemers die door willen met hun bedrijf. Hun plannen worden ter discussie gesteld. Klarenbeek betreurt deze ontwikkeling. Ze wil de raad in overweging meegeven om te garanderen dat na invulling van Beekbergsebroek, Klarenbeek gevrijwaard wordt van woningbouw en andere ontwikkelingen met groot grondbeslag. Breng de Hooilanden niet in isolement en laat de tunnels voor auto's open.

De heer Barends spreekt in namens de Gelderse PSP'92. De regio Stedendriehoek heeft zichzelf opnieuw uitgevonden. Het is goed dat Apeldoorn, Deventer en Zutphen met elkaar verbonden worden en dat er gekeken wordt naar een Daily Urban System. Kijk hierbij ook naar de andere regio's om in een goede manier verbonden te zijn. De vraag is wat de stip op de horizon is. Het is belangrijk om de inspraak die hier neergelegd wordt te delen met de andere gemeenteraden en bij het algemeen bestuur van de regio Stedendriehoek zodat alle gemeenten in één keer benaderd zijn. Daarnaast wordt de wens neergelegd richting de Stedendriehoek om na te denken over waar de inspraak zit in de agendacommissie in het algemeen bestuur.

Opening / doel bijeenkomst

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Het doel is dat de raad de raadsbrief 26 november 2024 'Consultatie Contourenschets 2050 Verstedelijking in balans' bespreekt en ingaat op de vier daarin opgenomen perspectieven aan de hand van de vier gesprekspunten.

Inbreng raadsfracties

(WijApeldoorn) Lilian Haak merkt op dat schets A erg dominant is, schets B wel erg groot is, schets C wat evenwichtiger voelt en schets D een gevoel van onrust geeft. Grens ontkennend werken. De dieren kennen geen grens ontkennend werken. Het is belangrijk te gaan kijken naar de samenwerking over de gemeentegrenzen heen. De zorg zit bij de kleine kernen/de dorpen waar we elkaar raken. Daar ontstaat vaak de problematiek. Het geeft aan de andere kant ook kansen op het gebied van de

woningbouw door bijvoorbeeld samen een nieuw dorp bij te bouwen en hierbij de lessen uit het verleden mee te nemen. Het advies wordt meegegeven om het bouwen in de steden niet te groot te maken om zo rekening te houden met de flora en fauna en de mens niet alle ruimte te geven.

(VVD) Soler Berk is van mening dat we goed moeten gaan nadenken over hoe we alle verschillende schoonheden en verschillende dorpen meer met elkaar verbinden. Hoe gaan we gezamenlijk de puzzel leggen dat de kracht van de regio een goede plek krijgt. Vanuit dat perspectief is voor elke schets iets te zeggen en tegelijkertijd is het belangrijk te kijken of we met de andere steden in de regio afspraken gaan maken. Wat betekent het voor het ondernemerschap, de concurrentiepositie, de verbindingen in het openbaar vervoer, zodat we ook kunnen genieten van wat de regio te bieden heeft? De entiteit van de regio willen we behouden en hoe maak je daar goede afspraken over? De fractie is er nog niet over uit welke schets de voorkeur heeft.

(ChristenUnie) Willeke de Jager wil niet alleen vanuit een fysieke, technische bril kijken maar ook vanuit de sociaal maatschappelijke opgave die er ligt. De vraag hoe verkleinen/vergroten we hiermee de verschillen tussen de inwoners in onze stedendriehoek, moeten we meenemen. Als je kijkt tussen schets D met het verschil tussen dorpen en stad of schets A, dan zegt dat wel iets over de verhouding qua leefbaarheid. Hoe verkleinen we eenzaamheid, hoe zorgen we voor meer verbinding tussen inwoners? Er zijn lessen te leren vanuit het verleden als het gaat om het centreren van woningbouw in korte tijd qua leefbaarheid. Schets C heeft sterke punten zoals het OV om daarin te investeren gezien de verduurzaming. Gelet op de woningbouw, met daarin spreiden en balans is belangrijk. Dan is schets D heel fragmentarisch. We moeten de leefbaarheid van de kleinere kernen in het oog houden. Schets A heeft dat niet in zich. Schets B en C geven een aantal mooie componenten met spreiding, bouwen en OV.

(PvdD) Arjan Groters vindt dat de aandacht voor de dieren in de schetsen wordt gemist. Er moet goed nagedacht worden over ecologische verbindingen. In schets A staan ze wel voldoende maar in de andere drie niet. De IJssel krijgt in de toekomst structureel meer water te verwerken gezien de keuzes die landelijk worden gemaakt en incidenteel door klimaatverandering. Er moet voldoende ruimte zijn voor de rivier. De partij is content met de aandacht voor het OV in de meeste schetsen. De nieuwe stations zijn ingetekend tussen Zutphen en Deventer. Die kansen liggen er ook tussen Apeldoorn en Zutphen. De Ecofactorij wordt uitgebreid. Maak daar een station en bij de Hoven in Zutphen. Spoorboekloos rijden is wat zijn fractie betreft het ideaalbeeld. De partij heeft het meeste gevoel bij schets C door het concentreren bij de bebouwing. Bij schets A zijn nu twee ICE-stations, wellicht is één genoeg. Dan wordt het waarschijnlijk Deventer gezien de ligging.

(CDA) Martin Fransen vraagt aandacht voor de afstemming in de regio, hoe we de samenleving gaan meenemen. Regionale samenwerking biedt kansen om bijvoorbeeld werk te maken van mobiliteit. We trekken op met het rijk en andere overheden. De partij vindt concentratie heel belangrijk zodat je daaromheen ruimte vrijhoudt voor landbouw, natuurontwikkeling en landschapsontwikkeling. Dit zie je terug in schets A en C. Schets A is wel heel stedelijk en daarmee neigt de partij naar schets C. Als je de kern van schets C kunt verbinden met de taal van schets D dan komt het in de juiste richting. Wat is de kracht van de omgevingsvisie? Het is de kracht van de koppeling van het sociaal fundament en fysiek fundament. Dat moeten we ook in de regio gaan doen. De partij is benieuwd naar de verstedelijkingstrategie. Hoe gaan we ook financieel zorgen dat dit haalbaar wordt?

(SGP) Matthias Bunt vindt het van belang dat de unieke karakters behouden blijven. De partij is een voorstander de verstedelijking redelijk te concentreren zodat er ruimte overblijft voor de landbouw. Voorstander om de dorpen langzaam te laten groeien en te zorgen voor goede bereikbaarheid van het OV. Schets C ziet er goed uit. De auto en de wegen moeten we niet laten ondersneeuwen. Aandacht houden voor een gezond platteland. Er wordt in een aantal scenario's gesproken over een park in het midden van de steden, dit is niet persé nodig als dit ten koste gaat van de landbouw.

(GroenLinks) Dieuwke de Boer vindt dat 2050 ver weg ligt, maar dat dit genoeg tijd geeft om naar het belangrijkste vervoermiddel het OV toe te werken. Dit zie je het meest bij schets C met het spoorboekloze reizen. Bij de eerste drie schetsen zie je veel aandacht voor natuur en klimaat. Dat is belangrijk.

Daarnaast moet er aandacht zijn voor de IJssel om die een grote rol te geven in de ontwikkeling. Bij alle schetsen staan hartjes als vitale kernen. Het is heel belangrijk hierin te blijven investeren op basis van bepaalde voorzieningen. Er is steun om het samen te doen in het bouwen maar ook in de brede welvaart, de maatschappelijk sociale uitdagingen en de toekomstige leefbaarheid.

(D66) Bouwien ten Bokum wil een aantal punten benoemen over het kaartbeeld, de compacte stad en welke gemeenschap willen we zijn over de mobiliteitsassen. De opmerking over grens ontkennend welke is genoemd, vindt de partij helemaal niet grens ontkennend, omdat er op het kaartbeeld niet verder gekeken wordt dan de grens van de opgave. De lijnen van de IJsselvallei zijn wel in kaart gebracht maar minder de verbindingen naar het achterland zoals Winterswijk, Duitsland, Zwolle en Arnhem. De partij staat voor een duurzame, inclusieve en rechtvaardige regio. We maken geen stad of dorp maar we maken gemeenschappen. De partij gaat voor de modellen in schetsen A en C. De steden hebben verschillende posities t.o.v. elkaar, daar waar een natuurlijke verbinding zit, zoals bij de A1 tussen Apeldoorn en Deventer is het vanzelfsprekend om die verbinding te maken. Kijk ook naar de zonet genoemde lijn A50. Uitbreiden naar de oostkant is een logische gezien het feit dat de spoorlijn daar loopt. Kijk naar welke woonmilieus je wilt toevoegen en aanvullend moet zijn. Welke regio willen we zijn, welk profiel willen we zijn, hoe onderscheiden we ons, waar blinken we in uit etc.?

(PvdA) Ellen Nab vindt het mooi te horen dat naast dat het OV en de auto voor mobiliteit wordt genoemd, ook de fiets wordt genoemd. Een fietssnelweg tussen de verschillende steden is een prima oplossing. Belangrijk om de samenleving erbij te betrekken en de regionale identiteit voor Apeldoorn en de dorpen eromheen niet kwijt te raken. Bij het gespreid en divers bouwen niet alleen richten op de grote kernen maar ook denken aan de dorpen. De partij wil graag aansluiten hetgeen is gezegd door GroenLinks over de biodiversiteit.

(Beter voor Apeldoorn) Vivan Oosterhoff is geen voorstander van de enorme aantallen die genoemd worden en sluit zich aan bij de woorden van de SGP aangaande de parken. Het gaat om het agrarisch landschap waar aandacht voor moet blijven en ook voor de bereikbaarheid per auto. Schets D valt sowieso af, de partij neigt ook meer naar schets A en C. Heeft ook te maken met dat de landschappen zoals in de Achterhoek en de IJsselvallei behouden blijven. De partij waardeert het te lezen dat er aandacht is voor de bereikbaarheid van de drie kernen ook met het OV.

(Lokaal Apeldoorn) Sedat Yildirim is blij met het proces zoals het nu gaat en is gecharmeerd van de schetsen A en C. Laten we de regionale samenwerking erkennen, want daar kunnen veel voordelen uit gehaald worden.

(50Plus) Sjanie Donker vult aan dat in Brummen veel is gezegd over mobiliteit, maar ook over de bouwvolume en de beschikbare grond in combinatie met wonen, bedrijven, landbouw en natuurbehoud. Dat maakt dat alle plannen iets aan kwaliteit moeten zullen inbinden als je wilt doen wat er in de planning staat. Het volume met zoveel woningen gaat ook gepaard met een grotere behoefte aan watervoorziening. Daar moet goed aandacht voor zijn.

Reactie van de portefeuillehouder

De wethouder dankt iedereen voor alle inbreng en merkt dat het bij iedereen goed leeft. Met de volgende doelgroepen wordt hieraan gewerkt: het rijk, de twee provincies Gelderland en Overijssel, de drie waterschappen en de acht gemeentes. We zijn bij het onderwijs, de bedrijven, het Strategic Board langs geweest en de raad heeft de bijeenkomst in Brummen bijgewoond. De coöperaties zijn gevraagd hun mening te geven over het totaal en er komen nog sessies met de jeugd. Daarna gaan we met de inwoners in gesprek. In de planning staat dat het een commitment is voor de komende drie jaar waar het rijk zich in de contourennota in de stedendriehoek zich toe verplicht heeft. We kijken nadrukkelijk naar de gebieden om ons heen.

De voorzitter concludeert dat de Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans Stedendriehoek voldoende is besproken.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 20.00 uur.

BRUMMEN

Gemeente Brummen

Gemeenteraad van Brummen

Consultatie Contourenschets Regio Stedendriehoek

Input consultatie per fractie

PvdA - Contourenschets regio

Gevraagde input vanuit de raad:

- Welke elementen uit de Contourenschets ziet u als kansrijk en welke als belemmerend voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio richting 2050?
- Wat wilt u verder nog meegeven voor het vervolgtraject?

Kansrijke elementen zijn volgens de PvdA:

- Daily urban system: wij denken dat we voor een oriëntatie moeten gaan, waarbij de gerichtheid interregionaal is. Dat is nu ook al zo, onze inwoners werken regelmatig op grotere afstand en hebben ook hun sociale verbanden zowel binnen als buiten de regio.
- scenario A bevat wat ons betreft veel goede elementen, zoals veel ruimte voor natuur.
- Brummen (en Voorst) als het groene hart ligt voor de hand en is ruimtelijk gezien een goede keuze.
- Balans is inderdaad juiste woord (wonen, werken en recreëren)

Elementen waar wij aandacht voor willen vragen (misschien niet allemaal belemmerend, maar meer aandachtspunten):

- OV uitbreiding, zodat je makkelijker in de kernsteden Apeldoorn en Zutphen kan komen, is misschien niet zo gemakkelijk te realiseren.
- we zullen ook rekening moeten houden met de aangrenzende regio's. Voor de ruimtelijke invulling vraagt dit ook afstemming met de omgeving van de regio.
- water en bodemsturend is een belangrijk principe. De (technische) mogelijkheden om water en natuur te managen zijn eindig, de maakbaarheid van de ruimte kent zijn grenzen.
- een groen hart betekent voor Brummen een beheerste bevolkingsgroei. Daarbij het accent leggen op jonge mensen als tegenwicht voor vergrijzing klinkt logisch. Hoe kunnen wij zorgen dat er meer jonge mensen in onze gemeente kunnen komen wonen? Dit is waarschijnlijk het meest gelinkt aan beschikbare woningen en behouden van basisvoorzieningen, bepaalde voorzieningen (ziekenhuizen, winkelgebied) kunnen wij in de grote steden terugvinden. Daarnaast richten ook andere gemeenten zich op deze leeftijdsgroep, dus hoe voorkom je vervelende concurrentie?

Wat wij willen meegeven voor het vervolgtraject:

- In 2025 worden inwoners geconsulteerd. Hoe komen we tot een juiste weging van de resultaten? De stemmen vanuit de dorpen zullen in aantal minder zijn dan de stemmen uit de steden. En de ene stad/dorp kan een visie hebben die niet aansluit bij de andere stad/dorp.
- De nieuwe raad wordt begin/medio 2026 geconsulteerd en besluit eind 2026. Dat zal voor nieuwe raadsleden een uitdaging zijn, want dit is een abstract en groot dossier.

VVD - Contourenschets 2050

De volgende aandachtspunten worden meegegeven:

- Onze voorkeur gaat uit naar een organische groei, dus vanuit bestaande steden en dorpen, zoals die historisch gezien ook heeft plaatsgevonden.
- Als meest kansrijk zien wij daarom een combinatie van de schetsen C en D: een concentratie in 3 steden en van gespreide bebouwing in de overige kernen; voor wat betreft de infrastructurele ontwikkeling kan daarbij B betrokken worden.
- Een belemmering zou het gebied tussen Veluwe en IJssel kunnen zijn, maar tegelijk is het ook een kans: vorm een stevige overgang tussen Veluwe en IJssel met Brummen en Voorst door de creatie van Voorsterlanden en/of IJssellanden.

CDA - De contourenschets van CDA Brummen-Eerbeek in de regio Stedendriehoek 2050

De gemeente Brummen is de meest zuidelijk liggende kleine gemeente van de regio Stedendriehoek, grenzend aan de Veluwe. En wordt gekenmerkt als volgt: 'Groen hart, hechte gemeenschappen, landgoederen' (kaartje blz 4).

De basis van onze visie is *schets B* uit de Contourenschets 2050, waarbij o.i. de gemeente Brummen voornamelijk een landschappelijke functie heeft.

Wij denken dat op landelijk niveau:

- de Stedendriehoek Deventer-Zutphen-Apeldoorn het middelpunt is van drie verschillende landschapstypes in het midden van het land. Met het Driestreckenpark Voorsterlanden als natuurlijk centrum.
- nadrukkelijk rekening gehouden moet worden met meer ruimte voor rivieren in belang van het waterbeheer van Nederland. In het bijzonder krijgen de IJssel (*IJsselvallei*) en de Waal een grotere rol in ons rivierenland. Zie het nieuw opgestarte programma Ruimte voor de rivier 2.0, als opvolger van Ruimte voor de rivier, van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.
- de west-oost verbinding in ons land voor belangrijke toekomstige mobiliteitsverbindingen in Europa belangrijk is en een plek moet krijgen. Dit is regio-overstijgend en wij zien een passend voorstel hiervoor graag meegenomen in scenario B.

Op regionaal niveau Stedendriehoek betekent dit o.i. dat:

- vanuit de drie streekhoofdsteden Deventer-Zutphen-Apeldoorn de ontwikkeling naar de achterliggende gebieden plaats vindt: Deventer-IJsselvallei/Twente, Zutphen-IJsselvallei/Achterhoek, Apeldoorn-IJsselvallei/Veluwe.
- de drie streekhoofdsteden zelf de plek zijn waar de grootstedelijke ontwikkeling plaats vindt, inclusief woningbouw. Bij de *tandemplaatsen Lochem en Epe/Heerde* zal dit naar vermogen, behoefte en wenselijkheid zijn.
- de drie streekhoofdsteden hebben dezelfde regionale voorzieningen. En bedienen hun eigen achterland.
- grootschalige bedrijventerreinen alleen aan de randen van de streekhoofdsteden (langs de A1 en A50) en kleinschalig aan de buitenranden van de dorpen ontwikkeld kunnen worden. Niet richting middengebied Driestreckenpark Voorsterlanden.
- in de omliggende dorpen binnen de regio Stedendriehoek geen grootstedelijke ontwikkeling plaats zal vinden. En alleen kleinschalige woningbouw en lokale economische ontwikkelingen op basis van loka(a)l(e) vermogen, behoefte en wenselijkheid. Hiermee blijft het groene hart met uitlopers tussen de streekhoofdsteden in de Stedendriehoek behouden.
- aan de randen van de gebieden Twente, Achterhoek en Veluwe op een natuurlijke wijze de regiogrenzen worden gevormd met de daaropvolgende aangrenzende regiogebieden.

Op lokaal niveau betekent de CDA-schets voor de gemeente Brummen o.a. dat:

- de ruimte die de IJssel krijgt in het rivierdal de IJsselvallei tussen Arnhem en Zwolle groter moet worden. Dit op basis van de ontwikkelingen Ruimte voor de IJssel 2.0. Maar, als het kan, minder dan in Schets A. Het landschap van Brummen zal opnieuw hiervoor voor aangepast moeten worden.
- de bestaande Landgoederenzone en directe omgeving daarvan behouden blijven binnen de gemeente. Deze moet worden beschermd en onderhouden in het belang van behoud ervan. Maar ook in het belang van beleving door inwoners en bezoekers van onze gemeente van het bestaande lokale cultureel erfgoed.
- de waarde van de bestaande historische landschappen, zoals beschreven in Ligt op Groen, behouden blijft vanwege hun potentieel voor recreatie, natuurbeheer natuur, kenmerkende elementen en groene hart Brummen in de Stedendriehoek.
- dit betekent dat er alleen kleinschalige woningbouw zal kunnen plaats vinden in/bij de twee grote en zeven kleine kernen.
- er op basis van demografische ontwikkelingen en in afstemming *en in balans* met de regio er beperkte uitbreiding van het aantal woningen kan plaats vinden in onze gemeente.
- er ten behoeve van natuurbehoud, biodiversiteit, verduurzaming en klimaatontwikkelingen in 2050 alleen nog agrariërs in de gemeente Brummen werkzaam zullen zijn die duurzame en toekomstbestendige landbouw en/of veeteelt bedrijven.

Tot slot

Wij wijzen erop dat de Omgevingsvisie van Brummen niet gereed is. Bij de totstandkoming daarvan kan dat leiden tot veel meer ontwikkelingen en wijzigingen van de plannen die nu op tafel komen.

In deze weergave van onze ideeën zijn wij vanzelfsprekend niet volledig.

D66 - Contourenschets regio Stedendriehoek

De contourenschets is bedoeld als strategisch gespreksdocument en met die gesprekken zijn we volop bezig. Wat spreekt aan? Wat is kansrijk voor onze regio, wat mist u, waar maakt u zich zorgen over? Welke aanpak spreekt aan en wat wilt u meegeven voor het vervolgtraject?

Wat spreekt ons aan?

De uitwerking van de verschillende scenarios op het gebied van samenwerking. Wat D66 Brummen betreft richt de Stedendriehoek zich naar buiten, zorgt het voor een goede afstemming tussen de gemeente, waarbij 'grote' voorzieningen in de steden zitten terwijl in de kleine kernen gemeentes groen, natuur (inclusieve landbouw) en landschap versterkt kunnen worden. Meer in de richting van scenario B dus.

Wat is kansrijk voor onze regio, wat mist u, waar maakt u zich zorgen over?

Wij zien kansen in het versterken van de mobiliteit binnen de regio en de regio uit. Nadruk moet dan wat D66 betreft liggen op het vergroten van het aanbod soorten mobiliteit binnen de regio. Dus uit de auto en op de fiets of in de bus of trein.

Wij maken ons zorgen om de landbouwtransitie. Het wat ons betreft een kans zijn wanneer we binnen de regio gaan inzetten op het verbouwen van bouwmaterialen. Te denken valt dan aan bijvoorbeeld het telen van bamboe. Dat heeft ook een goede invloed op de waterhuishouding. Zo kunnen we lokaal toekomstgericht bouwen en plek bieden aan voldoende nieuwe aanwas en het behouden of terughalen van onze eigen inwoners.

Het versterken van de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven kan de concurrentiepositie met andere regio's verbeteren. We kunnen dan optimaal gebruik maken van onze ligging voor bedrijven en ons woonklimaat voor de studenten en werknemers.

Welke aanpak spreekt aan en wat wilt u meegeven voor het vervolgtraject?

Het is belangrijk om in het vervolgtraject iedereen mee te nemen. De gemeenteraden maar ook de inwoners, bedrijven en onderwijsinstellingen. Samen komen we verder. Maak duidelijk voor gemeenten wat de meerwaarde is van de samenwerking. Vier de successen!

D66 Brummen wenst de regio Stedendriehoek veel succes met het vervolgtraject. Wij blijven graag betrokken en geïnformeerd.

Lokaal Belang - Reactie op de Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans

- Voorkeur voor uitgangspunten schets C, in combinatie met elementen uit schets D. En elementen uit schets B: rondom bestaande stations ontstaan nieuwe woon-werk-leefmilieus (dit past al in de plannen van de gemeente Brummen voor meer levendigheid rondom treinstation Brummen).
- Optie C lijkt het meest in de buurt te komen van een stedenDRIEHOEK. Zutphen zal dan wel goed voor autoverkeer moeten worden ontsloten naar de A1.

Grote bedrijvigheid vooral bij de steden.

Wel uitbreidingsmogelijkheden voor lokale bedrijven op de kleinere bedrijventerrein. En enige ruimte voor bedrijven die gelieerd zijn aan al gevestigde bedrijven.

GroenLinks – Contourenschets

De volgende aandachtspunten worden meegegeven:

- Landelijke richtlijnen als bodem- en watersturend, Ruimte voor de rivier en de kaderrichtlijn water randvoorwaardelijk.
- Regionale doelen als Drinkbare IJssel, bescherming grondwater, versterken groen blauwe dooradering, gebruiken als uitgangspunten.
- Het programma *Vitaal Landelijk Gebied* van de Regio Stedendriehoek is in principe weinig aandacht voor Natuur. Landelijk gebied wordt vooral beschouwd vanuit economische waarden of een ruimtelijke opgave (wonen, werken en recreëren). Het ontbreekt aan een visie op "Stille Natuur": namelijk natuur die niet gebruikt wordt door de mens. Voor de leefbaarheid is dit een randvoorwaarde.
 - Het gebrek aan natuurwaarde wordt heel duidelijk door terminologie als *landschapspark*.

- Wij zien scenario D als minst kansrijk: alle functies in het gebied worden te versnipperd en daardoor het minst versterkt.
- Inzet in mobiliteit moet openbaar en fietsvervoer meer aandacht krijgen, boven autovervoer.
- Wij missen in de visie (op openbaar vervoer) de noord zuid oriëntatie van/naar de regio (in het kader van voorzieningen als hoger onderwijs, specialistische zorg en andere grootstedelijke voorzieningen).
- Aandacht voor demografische en landbouwtransitie: vergrijzing op met name het platteland zorgt voor een potentiële verandering van de boeren bedrijvigheid.
- Aandacht voor de negatieve landschappelijke gevolgen van schaalvergroting (en hier in m.n. de uitvoering rekening mee houden).

DEVENTER

CONSULTERENDE RAADSTAFEL

Onderwerp: Contourenschets 2050 Regio Stedendriehoek

Datum: 20 november 2024

Portefeuillehouder: Lars Wijnhoud

Consulterende vragen

1. Welke elementen uit de Contourenschets ziet u als kansrijk en welke als belemmerend voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio richting 2050?
Dit zowel op het niveau van de gekozen aanpak als op het niveau van concrete inhoudelijke opgaven.
2. Wat wilt u verder nog meegeven met betrekking tot de Contourenschets 2050 en voor het vervolgtraject?

Fractie	Input
Gemeentebelang	Schets B de meest voor de hand liggende optie. Versterken van het voorzieningenaanbod in Deventer, Apeldoorn en Lochem en hun verzorgingsgebied tot diep in de omliggende streken te versterken. 1) Kansrijk: - steden kunnen de basisvoorzieningen behouden - er wordt een keuzealternatief geboden naast de auto door verbetering OV - de woninguitbreiding wordt in beginsel gerealiseerd door inbreiding voor uitbreiding waarbij in de steden hoogbouw wordt toegepast en in dorpen en wijken ook meerlaagse bouw. - mogelijkheden om topvoorzieningen te ontwikkelen die onderscheidend zijn op regionaal en nationaal niveau m.b.t. cultuur, zorg en sport - de drie steden zijn gebaat bij sterke en aantrekkelijke dorpen 1) Belemmerend: - wanneer er niet kansgericht maar belemmerend wordt gedacht en dit de regio- ontwikkeling vertraagt. 2) - onderzoeken van elektrisch vervoer over water, Deventer als Havenstad binnenvaart - de identiteit van steden en dorpen handhaven en ieder zijn eigen achterland kan bedienen. - ontwikkelen van een visie op meerdaags toerisme. (B&B, kleine campings, fietsen of anders recreëren) - vanuit bestaande regionale land- , aller- en tuinbouw kansen bieden voor kleine producenten om hiermee lokaal restaurants en andere voedingsverstrekkers (ziekenhuizen, instellingen, etc) te kunnen voorzien in de behoefte.

GroenLinks	Scenario B en C zijn voor de GroenLinks de meeste aantrekkelijke scenario's. Ga uit van STOMP, inbreiding voor uitbreiding. 1) Kansrijk - natuurlijk systeem als basis - brede welvaart - participatie - mobiliteit, ga hierbij uit van het STOMP principe 1) Belemmerend: - er zijn te veel ambities opgenomen. Mogelijk niet realistisch of realiseerbaar. 2) - Sluit zich aan bij de PvdA en CU over de regionale mobiliteitsvisie - Maak een regionale visie over klimaatadaptatie
PvdA	De PvdA kan zich goed vinden in de basisprincipes en gaat uit van de kracht van de steden en kernen die er nu al zijn. Focus op keuzes in de Omgevingsvisie. De Verstedelijingsstrategie moet hierop aansluiten. Hoe passen onze zoekgebieden wonen ruimte stad in deze scenario's? 1) Kansrijk: - Deventer ligt centraal - De IJssel scheidt ons en verbindt ons, zie het als een kracht. - Kijk goed naar de schaal en de voorzieningen 2) - Werk een regionale mobiliteitsvisie goed uit. Kijk hierbij goed naar het STOMP principe. De fysieke verbinding moet beter. - De huidige planning loopt tot 2025. Plan verder dan dit. Kijk goed naar de planning van de verschillende besluitmomenten van de raad. Verwerk dit goed in de lange termijn kalender. Kom voor de raadsverkiezingen naar de raden voor het besluit over het ontwikkelperspectief.
D66	1) Kansrijk - hoge omgevingskwaliteit als ruimtelijke kwaliteit - landschap - Water Bodem Sturend spreekt aan 1) Belemmerend

	- de formulering in de bijlage over de derde IJsselbrug en Stadsland. Dit strookt niet met principe Water Bodem Sturend. 2) - aansluiten bij de mobiliteitsvisie. Fiets en OV zijn van belang. - heb aandacht voor de maak-industrie, versterking van de lokale economieën
VVD	Geen voorkeursscenario 1) Kansrijk - betere samenwerking tussen steden, zorgt voor betere voorzieningen - hoge werkgelegenheid in onze stad maar bereikbaarheid moet dan ook goed zijn. - groei is nodig voor instandhouding voorzieningen (bv positie ziekenhuis) - arbeidsmarkt versterken – dan ook grondgebonden woningen nodig. Waar gaan we die wonen? 1) Belemmerend - concurrentie tussen voorzieningen - Infrastructuur / mobiliteit moet verbeteren. 2) - aandacht voor mobiliteit en OV - zet in op de integrale benadering van de ruimtelijke vraagstukken - kom tijdig naar de raad voor besluitvorming
CDA	1) Belemmering - Wilhelmina brug wordt met uitbreiding van woningbouw nog zwaarder belast. In de bijlage is het wijs om de derde IJsselbrug los te zien van het wonen en werken op het Stadsland. - 40.000 woningen 2) Maak een goede regionale Mobiliteitsvisie (sluit aan bij PvdA en CU)
Deventer Belang	Niet kiezen voor een specifiek scenario. Ambities die niet vastgesteld door de raad, tellen niet mee. 1) Kansrijk - borgen van de Deventer identiteit - zorg voor een goede bereikbaarheid (station, busverbindingen). Groei betekent ook een betere ontsluiting. - goede balans tussen wonen en werken / industrie - groei is geen doel op zich. Behoud de dorpen en de dorpse kwaliteiten.

	1) Belemmerend - zorgen over de gestelde ambities door de regio en het rijk. 2) - Zorg ervoor dat de regionale documenten in lijn zijn met de lokale besluiten en ambities. - borgen van de identiteit van de gemeente - betrek de raad vroegtijdig en actief - zorg voor goede afspraken voor onze gemeente - planning doorgeven van het besluit door de raad van het ontwikkelperspectief en de rol van de raad hierbij (zienswijze procedure?) - geef goed aan wat met de uitkomsten van de consultatie wordt gedaan
DeventerNU	
SP	
DENK	
Christen Unie	Goed om als regio visie op te stellen. Scenario A ligt voor de hand. Je houdt het groen. 1) Kansrijk - wat is nodig om voorzieningen in stand te houden? - versterken steden, behoud groen 1) Belemmerend - as groot / klein daily regional system is een lastige. Daar kunnen we niet op sturen. 2) - Maak een goede regionale mobiliteitsvisie. Voer een sterke lobby. Kijk naar de internationale treinverbinding. - Laat dit proces goed aansluiten op het proces van de Omgevingsvisie. Stem dit goed af. - maak een goede visie op de IJssel. Hoe gaan we met de IJssel om? - Dat de waterschappen aan tafel zitten is goed. Ook in relatie met het IJsselvraagstuk en bouwen op Stadsland.
Deventer Sociaal	Scenario D is favoriet. Eerlijke verdeling tussen lusten en lasten. 1) kansrijk - Mobiliteit. Goed OV hoort in elk scenario. En de fietssnelweg hoort in het beeld van 2050. 1) belemmerend

	- wat is brede welvaart? Denk hier goed over na. 2) - wat is de verhouding met Deventer 2040? - zet in op Station Bathmen - nog geen locaties aanwijzen voor woningbouw in dit stadium van het proces
--	--

VERVOLG

Vorm	Datum verwacht	Toelichting
Raadsmededeling	Q1 2025	De portefeuillehouder komt uiterlijk in Q1 2025 met een document met wat de portefeuillehouder gaat meenemen naar de regio Stedendriehoek.
Toezegging	Q1 2025	De portefeuillehouder deelt met de raad de beoogde planning over de vaststelling van het ontwikkelperspectief en de rol van de raad hierin (is er een formele zienswijzeprocedure en hoe ziet deze eruit)?
Toezegging	Q1 2025	De portefeuillehouder vraagt aan de regio een lange termijn kalender tot aan de vaststelling van alle besluiten die genoemd staan in de kalender.

ONDERWERP	Contourenschets 2050 Regio Stedendriehoek (Consulterend)		
Nummer	-	Zaal	Raadzaal
Voorzitter	A.G. Zegel	Griffier	I.A.J. Heijmans
Portef.houder	Wethouder M.W.H. Elferink	Ambtelijk	E. Ruiter (Planoloog), D. Lobeek (Regiemanager)
Raadsleden	A. Roetert (Gb), J.A. Diepenhorst (GL), D.I. Visser (PvdA), C.E.M. Schuiling (D66), W.K. Schol (VVD), K. Zieverink (DB), A.G.J.M. van der Linde (CDA), A.C. de Niet (CU), E.H. van Brink* (DS)		

De voorzitter: Het is vijf over acht en dat betekent dat wij kunnen gaan beginnen met deze raadstafel. Beste mensen, geachte aanwezigen, kijkers van de opname van deze vergadering, ik heet u allen van harte welkom bij deze raadstafel Contourenschets 2050 Regio Stedendriehoek. Mijn naam is Lida Zegel en ik ben uw voorzitter voor dit agendapunt. En ik ga u de tafelgenoten voorstellen. Dat zijn de woordvoerders vanuit de fracties, Charlotte Schuiling namens D66, Arie de Niet, ChristenUnie, Erik van Brink, Deventer Sociaal, Dorien Visser, Partij van de Arbeid, Ad van der Linde, CDA, Jan Auwke Diepenhorst, GroenLinks, Bert Roetert, Gemeentebelang, Renske Zieverink, Deventer Belang en Wendy Schol namens de VVD. De portefeuillehouder is... Oh, ik had een andere opgeschreven. Lars Wijnhoud. En hij wordt ambtelijk ondersteund door Elly Ruiter en Denny Lobeek. En de griffie, gelukkig word ik ook geholpen, ondersteunt mij, dat is Ingrid Heijmans.

We zijn hier samen voor de consultatie over de verre toekomst, 2050, van de Stedendriehoek. Acht gemeenten rond, en waaronder Apeldoorn, Deventer en Zutphen, en twee provincies, want wij in Overijssel en de rest in Gelderland, en drie waterschappen in dit gebied, hebben hier al een gezamenlijke schets op gemaakt. De gemeenteraden bepalen wat belangrijk is in de toekomstige ontwikkelingen van gemeente en regio. Een langjarig proces om in samenwerking met het Rijk en de omgeving te komen tot een concreet perspectief met zowel ruimtelijke als maatschappelijke oplossingen voor de Stedendriehoek. Bent u er nog? Ja, best veel. Vorige week bent u technisch bij gesproken en gisteravond was er een gezamenlijke voorbereiding voor alle gemeentelijke consultaties. Wij hebben 55 minuten de tijd, we hebben geen insprekers en u krijgt zo meteen de gelegenheid om antwoord te geven op de twee vragen die het college u voorlegt. U heeft die kunnen lezen in het bespreekvoorstel. En we handelen de vragen even apart af. Te beginnen met de eerste vraag en daarna de tweede vraag. Dus u krijgt zo meteen allemaal de kans. Nadat u allen gesproken heeft, krijgt de wethouder de gelegenheid om te reageren op wat u geantwoord heeft. En wat hij vooral, want dat is belangrijk, wat hij gaat meenemen richting de Stedendriehoek. En dit is een beetje nieuw wat we nu doen, maar het consulterend spreken met elkaar. We gaan proberen of de griffier kan noteren wat er besproken is en wat er wordt meegenomen door de portefeuillehouder. En dat zal ik ook proberen te delen met u voordat ik afsluit. Is dit allemaal duidelijk voor iedereen? Mooi, dat is heel erg fijn. Wie het woord wil nodig ik uit de hand op te steken en dan krijgt u het woord. We beginnen dan met de eerste vraag. Tenzij er nog andere dingen zijn? Mevrouw Zieverink, zal ik de eerste vraag even herhalen? Hoef ik die niet... Ik herhaal hem voor de mensen die zitten te kijken en denken, wat voor een antwoord krijgen we nou op. Welke elementen uit de contourenschets ziet u als kansrijk en welke als belemmerend voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio richting 2050? En dit zowel op het niveau van de gekozen aanpak als op het niveau van de concrete inhoudelijke opgave. Mevrouw Zieverink, u krijgt van mij het woord

Mevrouw Zieverink: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik zou eigenlijk meteen een verzoek willen indienen of een ordervoorstel. Naar aanleiding van de technische sessie van vorige week, die we helaas door omstandigheden ook een beetje gek hebben moeten afsluiten. In de gesprekken die wij hebben gehad binnen de fractie hebben wij toch nog wel een aantal vragen waarvan we eigenlijk hopen dat de portefeuillehouder daar antwoord op kan geven, zodat het ons helpt in het meegeven van zaken in de consultatieronde.

De voorzitter: Ja, kunt u een beetje aangeven wat voor een vragen dat zijn? In welke richting moet ik denken? Want dan leg ik dat meteen aan u allen voor.

Mevrouw Zieverink: Zeker, voorzitter, dat kunnen wij. De vragen die hebben betrekking op, wat eigenlijk de reactie van het college is op wat nu voor ligt. Dus kan het college helemaal zich vinden hierin of zijn er nog andere zaken die het college daarop mee wil geven? En ik heb wat vragen, er worden wat ambities genoemd in de stukken, bijvoorbeeld rondom de 40.000 woningen richting 2040. En ik was heel erg benieuwd waar wij die ambitie ook als raad hebben vastgelegd of waarin wij dat hebben meegegeven? En ik ben heel erg benieuwd op welke manier eigenlijk het college Deventer gaat vertegenwoordigen in deze deal. Daar bedoel ik eigenlijk mee van, welke ambities zouden we wel of niet naar ons toe willen trekken, welke zaken gaat het college daar voor ons uit onderhandelen?

De voorzitter: Gaat iedereen ermee akkoord dat we deze vragen eerst voorleggen aan de portefeuillehouder, aan de wethouder? Dan geef ik het woord aan de heer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. En uiteraard kunnen we even beeldvormend hierop ingaan. Ik begrijp ook hoe het vorige week gelopen is. U vroeg, via de voorzitter, eigenlijk het standpunt van het college over deze contourenschets. En eigenlijk kan ik er heel simpel over zijn, we zien het als een strategisch gespreksdocument. En het college stelt zich op dit moment er ook eigenlijk heel erg neutraal in op en beschouwt dit echt als een startpunt van een langjarige samenwerking vanuit de regio met het Rijk. En in het vervolgtraject zal het college uiteraard haar inbreng gaan baseren op de door uw raad vastgestelde kaders en richtinggevende uitspraken. En vanzelfsprekend zie ik erg uit naar deze consulterende sessie om op te halen wat uw antwoorden op deze twee vragen zijn. Dus eigenlijk, we staan echt nog helemaal aan het begin. Wat ik net al bij mijn eerste inleiding zei. Dus een startpunt, dat is hoe het college dit ziet. Dank u.

De voorzitter: Is dit voldoende informatie voor u, mevrouw Zieverink?

Mevrouw Zieverink: Dank, voorzitter. Ook dank aan de portefeuillehouder voor deze toelichting. In ieder geval op mijn eerste vraag geeft dat inderdaad antwoord. Maar ik had nog wel even een vraag over op welke wijze eigenlijk die ambities, want ik zie dat namelijk ook terug in de berichtgeving vanuit het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Dat de regio wil groeien met 40.000 woningen richting 2040. En dat wij een integraal plan daarvoor zullen opleveren met de regio. Dus ik ben heel erg benieuwd waar wij die ambitie hebben vastgelegd als raad. En hoe wij daarmee om moeten gaan in deze fase.

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Voorzitter, er is natuurlijk inderdaad, er wordt gegoocheld met aantallen, dat ben ik met u eens. Al is gegoocheld misschien het goede woord niet. Er worden inderdaad aantallen de ether in gegooit. Als we even terugkijken, er is ook een woondeal en daar heeft ook deze gemeenteraad toen wel iets van gevonden en die zegt tot 2030 24.000 woningen. Dus die zijn, daar zitten die 11.000 die wij als Deventer tot 2035 willen realiseren zitten daar ook grotendeels. De regio Stedendriehoek heeft een ambitie uitgesproken om dat aantal naar 40.000 richting 2040 op te krikken. Maar dat is nou juist een van de gespreksonderwerpen. En ik wil het ook even hier maar weer een keer herhalen, u als raad, voorzitter, sorry voorzitter, uw raad gaat er uiteindelijk over wat voor aantallen hier uiteindelijk in Deventer gaan landen vanuit inderdaad die aantallen die nu in Stedendriehoek verband genoemd worden. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Zieverink.

Mevrouw Zieverink: Voorzitter, wederom dank voor de portefeuillehouder voor deze toelichting. Ik heb daar eigenlijk twee vervolgvragen op. Het eerste is eigenlijk dat dit misschien als ambitie wordt benoemd, maar wel is vastgelegd in de beslisnota, in de besluitenlijst, wat naar de Tweede Kamer is gegaan. Dus dat betekent dat we als regio dus wel die ambitie in moeten vullen en dat er van ons verwacht wordt dat we een integraal plan aanleveren. Dus ik ben even benieuwd naar een reactie van de portefeuillehouder daarop. En de tweede vraag is, betekent dat dan ook dat we nu in de consulterende ronde moeten meegeven welke ambities we hebben?

Bijvoorbeeld 20 procent, 80 procent van de voorliggende ambitie, wat willen we daar aan meegeven? Is dat nu het moment of komt u daarvoor later nog terug bij de raad?

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Het college kan de ambitie die is uitgesproken onderschrijven. Je moet ergens beginnen. We zitten met een ontzettende woningopgave, ook naar de toekomst toe. En als we niet ergens beginnen, dan komen we nooit ergens. En het gaat ons in de gelegenheid stellen, door ook die ambitie uit te spreken, dat het Rijk nu ook simpelweg met geld over de brug komt, om ons te helpen om te onderzoeken waar die woningen eventueel kunnen gaan landen. Dat is nog geen enkele garantie dat ze uiteraard binnen onze gemeentegrenzen, grenzen, gaan landen. Dus ik denk dat het voor nu wel wat aan de vroege kant is om daar nu al allerlei standpunten over in te nemen. Want daar komen we gewoon later, op een later tijdstip, voorzitter, bij uw raad terug. Wat uiteraard niet wegneemt dat, voorzitter, dat verschillende fracties, als ze de behoefte voelen om nu al aantallen te noemen, dat uiteraard in de consultatie mee kunnen geven. Want die vraag hebben we u ook gesteld. Wat moeten we nog meer? Wat wilt u nog meer kwijt op dit moment? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel aan de wethouder. Dat is inderdaad de tweede vraag. Maar de heer Diepenhorst wil nog reageren op hetgeen u net gedeeld heeft.

De heer Diepenhorst: Dank u wel, voorzitter. Vanmiddag hadden we een sessie Platform Wonen, waarbij de wethouder aangaf dat het enige waar we aan vastzitten is de 11.000 die we zelf hebben afgesproken. En dat die andere, dus bijvoorbeeld die 40.000, niet als kader op dit moment geldt, omdat het niet vastgesteld is. Dus even voor de helderheid of dat klopt?

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Dat klopt. En overigens de 40.000 is, nogmaals, in Stedendriehoekverband de ambitie bovenop de door uw raad onder andere ook al vastgestelde 24.000. In de Stedendriehoek, niet in Deventer, want daarvoor gelden de kaders die u ons heeft meegegeven en dat zijn die 11.000. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Schol.

Mevrouw Schol: Aanvullend op de vragen van mevrouw Zieverink. De portefeuillehouder geeft aan, er zijn gesprekken geweest met het Rijk. Daarnaast geeft de portefeuillehouder aan van, we zijn aan het kijken naar die locaties. Dus mijn concrete vraag is, op welke termijn kan het college de verslagen van deze gesprekken delen met de raad? En wanneer komt de informatie naar de raad toe over de eventuele beoogde locaties voor deze verstedelijkingsgebied Stedendriehoek?

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Ik hoor wat u zegt en ik begrijp uw vraag, maar zover is het by far nog niet. We zitten echt in die begin van het onderzoek. Dus ik kan naar eer en geweten u daar nu geen antwoord op geven. We moeten daar even wat geduld in hebben dat het zich zeg, de komende jaren of misschien het komende jaar, geen idee. Ik heb eigenlijk geen idee. Dank u.

De voorzitter: Dat komt volgens mij ook overeen met het antwoord wat net de heer Diepenhorst kreeg. Nog meer vragen? Mevrouw Zieverink.

Mevrouw Zieverink: Ik heb nog een laatste vraag. Ik maak me wel wat zorgen, want ik had graag de portefeuillehouder nu samen met mijn collega's in de raad eenduidig een beeld meegegeven van welke positie u het beste kunt innemen voor de gemeente Deventer. Dus ik vind dat wel jammer. Dus dat geef ik al op voorhand

even mee, dat dat misschien wat zou helpen. En ik heb even een vraag van, hoe gaat het proces rondom het ontwikkelperspectief nou verder? En dat bedoel ik eigenlijk mee van, wie besluit eigenlijk over de inhoud? Want we hadden een processchets wel meegegeven. Maar dat duurt ook nog een jaar. En ik ben even benieuwd hoe dat proces eruit ziet richting besluitvorming. En daar bedoel ik specifiek, wanneer wordt de raad hierin betrokken rondom de besluitvorming voor specifiek het ontwikkelperspectief?

De voorzitter: Aan de wethouder de vraag dus of de raad nog iets moet beslissen. Of dat het alleen maar consulterend is. En zo ja, wanneer? We gaan erover, dat had ik al gezegd. En wanneer dat ongeveer is. Dus kunt u iets van het proces schetsen. En over de eenduidigheid die u als raad mee zou willen geven. Wie weet wat er nog uitkomt, mevrouw Zieverink. Mijnheer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Er komen na dit eerste consulterende moment ook nog diverse andere momenten waarin uw raad, voorzitter, haar inhoudelijke inbreng kan gaan aanscherpen. En uiteindelijk, voorzitter, is natuurlijk de raad weer aan zet om het ontwikkelperspectief Stedendriehoek al dan niet vast te stellen en deze op te nemen in de omgevingsvisie. Dus er komen nog voldoende punten in de toekomst, waarin u, wat ik al net zei, de mogelijkheid krijgt om een en ander aan te scherpen. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Zieverink, u wilt vast weten wanneer?

Mevrouw Zieverink: Klopt, ik zou graag dan een overzicht willen ontvangen op welk moment dat dan is, want dat ontbreekt nu in de planning.

De voorzitter: Ik heb wel een hele uitgebreide planning gezien, maar misschien kan het iets eenvoudiger. Staat er niet helemaal in? Oké, staat er niet helemaal in. Mijnheer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Daar wordt op dit moment aan gewerkt om dat uit te gaan werken. Dus ik kan daar ook weer naar eer en geweten u daar op dit moment nog niks over zeggen. Maar zoals u van mij gewend bent, zodra we daar wel iets richting uw raad kunnen delen, dan zult u dat vanzelfsprekend van mij te horen krijgen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Hebben we zo voldoende vragen vooraf beantwoord om u antwoord te laten geven op de twee voorliggende vragen? Dat is het geval. Dan gaan we over naar die consultatie. Welke elementen uit de contourenschets ziet u als kansrijk? Welke als belemmerend? Zowel voor de ruimtelijke ontwikkeling...Voor de ruimtelijke ontwikkeling, maar dat zowel op het niveau van de gekozen aanpak als op het niveau van de concrete inhoudelijke opgave. Wie mag ik daar als eerst het woord voor geven? Ik begin met de heer Roetert en dan gaan we daarna naar de heer Diepenhorst.

De heer Roetert: Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik even aangeven dat gisteravond tijdens die raadsconferentie er veel duidelijkheid geschapen is. Daar ben ik echt blij dat we daar vertegenwoordigd waren. Helaas wel als enige partij. Maar dat terzijde.

De voorzitter: Gaat u...Ik wil graag een antwoord op de vraag die voor ligt.

De heer Roetert: Bij deze. Op basis van de hoofdkeuzes is voor Gemeentebelang Schets B, Groot Daily Regional System + Gespreid de meest voor de hand liggende optie. Door grensontkennend te werken, de versterkingsopgave wordt ingezet om het voorzieningenaanbod in de steden Apeldoorn, Deventer, Zutphen en Lochem te versterken en het verzorgingsgebied tot diep in de omliggende streken te waarborgen. Hierbij zijn ons inziens de volgende elementen kansrijk. Steden kunnen basisvoorzieningen behouden en door samenwerking af te spreken hoe deze zich specialiseerden. Er wordt een keuzealternatief geboden naast de auto voor verbetering OV, onder andere buslijnen en sprinters. Met name ook voor waarborgen bereikbaarheid kleinere kernen in het buitengebied. De woningbouwopgave wordt in beginsel gerealiseerd door inbreiding voor uitbreiding, waarbij in

de steden hoogbouw wordt toegepast en in de dorpen en wijken ook meerlaagse bouw kan worden toegepast. Aspect bij de dorpen en buurten is om stads- en seniorenwoningen te bouwen om jonge mensen en jonge gezinnen ook doorstroom van bejaarden die vrijgekomen, en daardoor vrijgekomen gezinswoningen woonkansen te bieden. Hierdoor kunnen voorzieningen, bijvoorbeeld scholen en sportclubs, in de kleine kernen ook behouden blijven. Mogelijkheden voor topvoorzieningen te ontwikkelen die onderscheidend zijn voor regionaal en nationaal niveau om cultuur, onderwijs, zorg en sport te waarborgen. De drie steden zijn gebaat bij sterke en aantrekkelijke dorpen in de directe omgeving mede omdat de kleine gemeenschappen en collectieve dragers zijn voor de buurtvorming en menselijk contact. Belemmerend zou kunnen zijn wanneer er door de respectieve respectievelijk niet kansgericht, maar belemmerend wordt gedacht en dit is de regio ontwikkeling waarvoor Den Haag veel miljoenen beschikbaar heeft gesteld, vertraagt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Roetert. Dan ga ik het woord geven aan de heer Diepenhorst. Mag u de microfoon uitzetten, mijnheer Roetert?

De heer Diepenhorst: Dank u wel, voorzitter. Wij vonden het nog wat vroeg om nu al te gaan kiezen tussen de opties, omdat er allemaal nog elementen in zitten waarmee je verder kan spelen. Dus op zich waren we het meest enthousiast over de ambities die erin zitten. Maar dat zijn er tegelijkertijd ook zoveel dat, dat is gelijk een belemmering, dat je misschien daarbinnen dan weer moet kiezen. Want is alles dan wel mogelijk? Dus enthousiast waren we over natuurlijk systemen als basis de brede welvaart, inclusiviteit benadering, meervoudig ruimtegebruik, participatie en co-creatie. Dat zijn op zich goede dingen. Mobiliteit als belangrijk vraagstuk en het STOMP-principe worden goed benoemd, maar elk alternatief wat geschetst wordt heeft daar wel heel andere effecten op. Dus wat ons betreft zou dan toch vooral de insteek moeten zijn, ga uit van bij mobiliteit van het STOMP-principe. En ga dus uit inderdaad van meer inbreiding dan uitbreiding. Scenario B en C, als je moet kiezen, die komen het meest in de buurt denk ik die bij die ambities horen. Maar kan me nog indenken dat je nog eindeloos kan spelen met al die plaatjes. En heel veel van die plaatjes zijn ook nog vrij onduidelijk waar precies een woningbouw komt en waar niet. Bijvoorbeeld IJsselvallei hebben natuurlijk als vraagstuk terug, vliegveld komt niet terug in het geheel. Terwijl dat misschien daar wel een kans ligt om dingen te gaan doen. Dus dat waren in ieder geval de belangrijkste dingen die ik wil noemen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Diepenhorst. Gaan we naar de heer De Niet.

De heer De Niet: Ja, het is nog best, wij hebben het met interesse gelezen. Het is goed, denk ik, dat wij als regio ook een visie ontwikkelen op hoe wij slim willen verstedelijken, zou ik ook willen zeggen. De benadering met assen, die maakt het op zich begrijpelijk, maar we vragen ons wel af of het niet wat te plat is. En op de ene as is duidelijk wat te kiezen, geconcentreerd of gespreid. Daar kun je kiezen en daar kun je sturen, kun je keus maken. Maar de as, het grote of klein Daily Regional System, daar zien wij niet zo goed welke keuze, wat hebben we daar nou te kiezen, wat hebben we daar nou te sturen? Laatst was ik bij de dag voor nieuwe Deventenaren, zeg maar. Ja, er waren best wel heel veel mensen gewoon die uit de Randstad hierheen komen. Die komen hier gewoon kopen een huis en dat kun je willen of niet willen, maar ze komen hier gewoon. Ze kopen een huis, wonen hier en werken nog in de Randstad voor een best wel belangrijk deel. Dus we zijn gewoon een groot Daily System. Dus zo heel veel hebben we daar niet te kiezen en te sturen, of in ieder geval maar heel beperkt. Dus die as vonden we best lastig. En wat ons betreft zouden we ook, dus dat even ten aanzien van de assen. Dan een ander aspect wat ons opviel, er wordt wel redelijk in het plan van top-down, we kiezen een kwadrant en daar gaan we in sturen. En we vinden of kiezen of voor grootstedelijk of dus geconsulteerd of verspreid. Natuurlijk is er daar, valt er nog wat genuanceerd in te kiezen. Maar we zouden juist ook wel willen pleiten om te kijken wat er nodig is om de voorzieningen met name in stand te houden. Dus eigenlijk beginnen juist bij de kernen, waar zitten ook de risico's en zwaktes. Juist ook in de Stedendriehoek als regio. In onze eigen kernen geldt dat binnen de gemeente Deventer, maar ook zeker in de kernen in de regio. Wat hebben die nou nodig om hun voorzieningen in ieder geval op niveau te houden. Want dan ben je slim aan het verstedelijken. Ga dan ook daar bouwen waarin je juist de regio kunt versterken. Dus dat een beetje omdraaien. Wat ons betreft ligt wel de keuze voor de hand om toch

iets meer naar kwadrant A te gaan. We zijn een Groot Daily Regional System. Door juist de steden te versterken behoud je ook het groen, want dat is voor ons wel heel belangrijk. En in werkelijkheid is het wat ons betreft, zal het ook een mix van die scenario's moeten zijn door het vooral ook slim te verstedelijken. Waarbij ik nog tenslotte wil opmerken dat we ons wel kunnen vinden in die leidende principes.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Visser en daarna de heer Van Brink.

Mevrouw Visser: Dank u wel. Ik kan me een groot deel aansluiten bij wat de heer De Niet en de heer Diepenhorst net eigenlijk ook al zeiden. Wij kunnen ons goed vinden in de basisprincipes die zijn gesteld van brede welvaart, water bodemsturend en uitgaand daarvan en van de kracht van de regio die er nu al is. Daarbij denken we ook bij die verstedelijking, ga uit van de kracht van de gemeente en de kernen die er nu al zijn. En daarbij wil ik opmerken dat, dit is een visie voor 2050. We zijn zelf als eigen gemeente, wij hebben uiteindelijk zelf hier als raad de keuze waar we wel en niet gaan bouwen. En wij maken die keuze komende jaar, anderhalf jaar in onze eigen omgevingsvisie voor de komende vijftien, twintig jaar. Dus volgens mij is het voor ons, ons raad en willen wij ons vooral focussen op de keuzes die we straks in onze omgevingsvisie gaan maken. Die hier zeker op moet aansluiten. Waarbij wij bijvoorbeeld ook enkele vanuit Wonen, Ruimte, Stad ook enkele onderzoeksgebieden hebben vastgesteld met elkaar. Ik ben heel benieuwd hoe die in deze scenario's gaan passen straks. Ik ben het dus grotendeels eens met dat we al een, wij zien ook dat we al een groot, grote regio zijn. Veel mensen wonen hier en werken elders. Of dat nou in een randstad is of in het zuiden of in het noorden. Of misschien zelfs wel in het oosten. We liggen gewoon centraal in Nederland en ik denk dat dat ook onze kracht is. Dus in die zin is de kracht ook juist die grote wijde regio. Met centraal de IJssel. Wat ons scheidt en ons bindt, zullen we maar zeggen. En daar ben ik ook nog wel heel benieuwd naar. Naar een van de scenario's, ik heb het nu even niet meer scherp welke, wordt wel of geen bypass? Wat wil je nou precies met die IJssel? Ik denk dat dat ook een cruciale keuze is in het totaalplaatje. Voor ons ook niet een voorkeur voor A, B, C of D. Want er zijn zoveel schuifjes waar je uit kan, aan kan draaien. Ik denk dus dat wij vooral zelf als Deventer ook goed moeten kijken, hoe willen we binnen onze gemeentegrens de keuzes voor woningen, groen en alle voorzieningen maken. Daarbij heb ik wel de vraag, ik zie de beroemde barcode van Utrecht in de stukken staan. Ik heb daar wel een vraag aan de wethouder als dat mag. Ik zou het mooi vinden als de Stedendriehoek deze omzet naar de diverse steden hier. En systemen hier. Want dit is Utrecht en dit is niet Deventer of Apeldoorn. Dus wat de heer De Niet ook al zei, welke voorzieningen willen wij en hoeveel? En wat past bij de schaal van Deventer en de Stedendriehoek? Dus ik ben wel benieuwd hoe daar de wethouder naar kijkt in die ruimtedeling, of we daar als Stedendriehoek een keuze in moeten maken of meer ook vanuit Deventer moeten kijken, wat is onze balans? Dat was het denk ik wel. En de rest geef ik zo wel mee.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Visser. Ik heb die vraag over de streepjescode, de barcode, dat ziet u meer als belemmerend dat het nu het Utrechtse model is en dat geeft u in feite mee, dus daar kan de wethouder zo meteen op reageren. Dan gaan we nu naar de heer Van Brink.

De heer Van Brink: Dank u, voorzitter. Wat korte opmerkingen. Er is hier al met diverse schetsen, al dan niet de voorkeur voor uitgesproken, al dan niet voor uitgesproken. Onze fractie was nog het meest gecharmeerd van schets D. Het lijkt er een beetje op dat daar alle lusten en lasten het eerlijkst verdeeld worden. Maar goed, dat is op basis van wat we nu weten, maar misschien dat er later nog iets veel beters komt. Er is ook al iets gezegd over mobiliteit. Het openbaar vervoer, dat komt er in de diverse schetsen wel heel erg wisselend af. Volgens mij in schets B is het heel goed geregeld en in andere schetsen weer niet. Dat zou toch wel fijn zijn als er een beetje eenheid in komt, want volgens mij hoort goed OV in iedere schets thuis. De fiets wordt wel genoemd, maar in de schetsen ontbreken dan weer de fietssnelwegen. Ik neem toch aan dat die er in 2050 ook nog liggen. En dan wordt er geschermd met het begrip, wat is brede welvaart? Of brede welvaart, maar wat is dat dan precies? Hoe moeten we die stip op de horizon zien? Het lijkt me dat daar nog wel wat uitwerking nodig is. En dan hebben we natuurlijk nog de begrippen natuurlijk systeem als basis en zorgvuldig en meervoudig ruimtegebruik. En daarnaast heb je dan nog een enorme woningbouwopgave.

De voorzitter: Mijnheer Van Brink, mijnheer Van Brink, mijnheer Van Brink, ik ga u een klein beetje helpen. Want ik heb een vraag voorgelegd waar u op mag antwoorden. Want het zijn elementen uit de contourenschetsen, welke u als kansrijk ziet.

De heer Van Brink: Ik heb net...

De voorzitter: Even wachten, mijnheer Van Brink. Even wachten, ik probeer u te helpen. En wat u benoemt is wat u graag zou willen. Maar wat wordt daar... Er zijn schetsen gemaakt. Ik bereid me zo minimaal mogelijk voor. Maar wel om u maximaal te kunnen begeleiden in dit proces. U wordt geconsulteerd, dus u kunt iets meegeven. En dan gaat het vooral om, wat ziet u als kansrijk en wat ziet u als belemmerend. En u vindt het belemmerend als bijvoorbeeld het openbaar vervoer niet goed in beeld is gebracht. Maar dat hoort bij scenario's. Dus graag een antwoord op die eerste vraag.

De heer Van Brink: Ja, nou goed. Ik zie het dus als belemmering als je niet precies weet wat brede welvaart is bijvoorbeeld. Daarom heb ik dat hier dus ook benoemd. En ik zie dus ook een belemmering als je eerst leest, het natuurlijke systeem als basis en je leest ook nog zorgvuldig en meervoudig ruimte gebruik. En daarnaast gaan we dan ook nog 40.000 woningen bouwen. Dan zie ik het wel als een belemmering als je nog niet precies weet hoe je dat denkt te gaan combineren allemaal en allemaal te gaan zitten uitwerken. De contourenschets zoals die er nu ligt, biedt daar geen oplossing voor, voor dit dilemma. Dus ik denk dat daar nog wel wat werk aan de winkel is om die belemmering op te heffen. Dan ga ik het zo formuleren, voorzitter en dan ben ik ook klaar.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Brink. Het is gewoon handig, mijnheer Van Brink, en dat is voor iedereen, als we antwoord geven op de vraag die voor ligt, en niet zeggen wat we mooie woorden vinden of niet mooie woorden, maar dat we echt aan de vraag houden, want dan kunnen we het ook redden binnen de tijd. Mevrouw Schuiling, aan u het woord.

Mevrouw Schuiling: Dank u, voorzitter. De vraag gaat over, wat is kansrijk en wat zijn belemmeringen. Kansrijk, de fractie van D66 Deventer is van mening dat een hoge omgevingskwaliteit alleen kan met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit. We zien terug dat er veel waarde wordt gehecht aan het landschap, het erfgoed en aan een gezonde en veilige leefomgeving. Goed om te lezen dat we als regio toekomstig bestendige keuzes willen maken. Het uitgangspunt daarbij is het natuurlijk water- en bodemsysteem, waarop de uitvoering van functies zodanig plaatsvindt dat deze systemen waar nodig kunnen herstellen, dan wel duurzaam blijven functioneren, ook voor toekomstige generaties. En dat zien wij als kansrijk. Als belemmering wordt in het bijlagekatern gesproken over Stadsland. En daar staat dat de mogelijkheden voor een derde IJsselbrug zullen verkend worden. Met een mogelijke IJsselbypass en een opgave voor wonen en werken op een Stadsland. Maar dat strookt niet met het principe dat veel waarde wordt gehecht aan het landschap, erfgoed en het uitgangspunt met het natuurlijke water- en bodemsysteem. Dus dat is wel belemmerend voor de fractie van D66 Deventer.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mijnheer Van der Linde, aan u het woord.

De heer Van der Linde: Dank u wel, voorzitter. Het sluit ook even, een stukje sluit aan op mijn voorganger, vorige spreker. Belemmeringen en kansen. Wat wij als belemmering zien, of potentieel risico zien, als er 40.000 woningen bijkomen, dat die Wilhelminabrug nog zwaarder belast gaat worden. En mevrouw Schuiling had het net al over de derde IJsselbrug. Ja, van die belemmering, die potentiële zwaardere, nog zwaardere belasting van de Wilhelminabrug, daar zit ook een kans in, dat we binnen de Stedendriehoek inderdaad ook die derde IJsselbrug kunnen realiseren, die wij denken dat die dan juist wel nodig is. Want anders krijg je nog meer opstoppen en gedoe in Deventer rondom die IJsselbrug. Dus er komen 40.000 woningen '...' bij, dat kan die Wilhelminabrug niet aan volgens mij. Dus dat is tevens van een belemmering naar een kans naar de derde IJsselbrug. Ik ben het wel eens met mevrouw Schuiling, dat er staat inderdaad in die bijlage op bladzijde 19, dat de IJsselbrug, de derde IJsselbrug, in samenhang met de opgave voor wonen en werken op Stadsland. Die combinatie, zou ik willen meegeven, die zou ik niet zo spelen. Ik zou de derde IJsselbrug absoluut los zien van wonen en werken Stadsland.

Want wonen en werken Stadsland, daar hebben we eerder over gesproken, daar zijn naar mijn mening heel veel fracties, hebben daar toch wel wat problemen mee. Het is wel een van de zes gebieden die we gaan verkennen. Maar het heeft zeker niet de voorkeur van de fracties hier. Dus die koppeling die nu in het stuk staat, die zou ik achterwege laten. Tot zover even.

De voorzitter: Helder, mijnheer Van der Linde. Dank u wel. Mevrouw Zieverink.

Mevrouw Zieverink: Voorzitter, eerst een verzoek. Zou ik ook op beide vragen tegelijk antwoord mogen geven, want ik vind ze nogal gerelateerd aan elkaar en ik hoop eigenlijk dat ik ze gewoon tegelijk mag beantwoorden.

De voorzitter: U mag dat.

Mevrouw Zieverink: Dank u wel, voorzitter. Als fractie van Deventer Belang gaan wij niet kiezen voor een specifiek scenario. Wij willen in ieder geval meegeven dat hij gewoon altijd in lijn moet zijn met de lokale ambities en dat is voor onze fractie leidend. Ambities die niet expliciet door de raad zijn vastgesteld tellen voor ons niet mee. Wenst u daar wel richting voor, dan kan de portefeuillehouder beter de raad om een besluit vragen. De fractie van Deventer Belang maakt zich wel zorgen over die ambities die als feiten worden gebracht door zowel ministerie als ook de provincies Overijssel, Gelderland en ook de regio Stedendriehoek. We worden geacht volgens de beslisnota om ons in te zetten voor 40.000 woningen in de regio, welk deel dan in Deventer geborgd moet worden en hoe dat relateert aan onze andere ambities, daar zou ik de portefeuillehouder willen verzoeken de raad actiever te betrekken. De zorgen bij onze fractie zitten in het feit dat we straks weer kunnen tekenen bij het kruisje of moeten amenderen. U heeft de kans om ons aan de voorkant besluiten te laten nemen die u mee kunt nemen naar de regio. Neemt niet weg dat ook de fractie van Deventer Belang zich bewust is van de rol in de regio Stedendriehoek. We begrijpen dat ruimte krap is in de opgave en het ruimtelijk domein groot. Wij verzoeken het college om de identiteit van onze gemeente te borgen. Juist het onderscheid tussen stad, dorp en platteland maakt het wonen hier fijn. Dat is ook uniek en dat moeten we niet kwanselen. Wij vragen daarom om in te zetten op goede bereikbaarheid. Dat bestaat bij ons uit stations en busverbindingen, zowel aan deze kant van de IJssel als ook de verbinding met de overkant. Maak niet alleen ambitie, maar waar zetten we nou daadwerkelijk op in en hoe ziet de combinatie van vervoersmiddelen eruit. Het een kan namelijk niet zonder het ander. Groeiambities betekent per definitie dat er ook een betere ontsluiting noodzakelijk is. Dus wij zien dat dan ook graag terug in de plannen. Laat dorpen het dorp zijn en borg dat ook in de plannen en ook bij uitbreidingen in wonen en werken, zorg dan ook dat die identiteit daarin mee wordt genomen. En wij zoeken naar een goede balans. Waar is wonen, waar is industrie en welke industrie is dat en ziet dat er voor de hele regio hetzelfde uit en welk onderdeel willen wij daar vanuit Deventer voor invullen? En als laatste, zorg voor goede afspraken voor onze gemeente. We begrijpen dat wij een rol in de regio hebben, maar wij zitten hier als raad voor deze gemeente en wij willen graag die ruimte ook goed invullen en wij vragen ook aan de portefeuillehouder, zet ons daar in waar dat nodig is en neem het vooral mee onder uw arm. Groei kan niet een doel op zich zijn. Ga uit van wie we als gemeente willen zijn. Dank, voorzitter.

De voorzitter: En u ook bedankt, mevrouw Zieverink. Mevrouw Schol.

Mevrouw Schol: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me grotendeels aansluiten bij de woorden van de heer De Niet. Als kansrijk ziet mijn fractie een betere samenwerking tussen de steden. Elkaar versterken zorgt ook voor betere voorzieningen, meer keuzevrijheid. Groei is nodig om voorzieningen in stand te houden. Extra arbeidspotentieel wat we willen aantrekken om een gezonde stad te worden. Daarin zitten ook wel belemmeringen. Er is risico op concurrentie in voorzieningen. Wat bedoelen we daarmee? Als wij straks een Stedendriehoek zijn, hebben we dan nog één groot ziekenhuis waardoor we straks als Deventeraren voor onze acute zorg naar Apeldoorn moeten? De infrastructuur zal moeten toenemen. De heer De Niet zei al, het niet tegen te houden dat mensen vanuit de Randstad naar Deventer verhuizen. Dat kun je niet tegenhouden. De economische ontwikkeling in onze stad moet goed zijn. Wij willen een hoge werkgelegenheid houden in onze stad. Maar er zullen ook mensen zijn die hier wonen, maar elders gaan werken. Die mensen moeten wel de stad uit kunnen. De heer Van der Linde zei het al

terecht, de huidige voorzieningen zijn daar niet goed genoeg voor. Als je gaat groeien in je aantal inwoners, gaan ook je verkeersbewegingen omhoog. Dat zal ook met de auto zijn. En dan het ruimtelijke vraagstuk. We hebben heel veel ruimtelijke opgaven hier. Waar gaan we alle woningen laten? Er was net inderdaad in de woningbouwsessie hiervoor werd duidelijk aangegeven, jullie willen een aantal, een bepaalde inwoners aantrekken. We willen onze arbeidsmarkt versterken. Dan heb je ook vooral grondgebonden woningen nodig. Dus ga niet alleen de hoogte in. Dat vraagt ook weer een stuk van je ruimtelijke vraagstuk. Waar ga je die woningen laten? Welke woningen wil je bouwen? Gaat het te kosten van wat? Heel veel vraagstukken voor ons. Daar willen wij graag antwoord op. We hebben ook niet één bepaald scenario. Wij zijn heel benieuwd naar de uitwerkingen. Volgens mij kan de raad dan pas zeggen, deze keuze gaan wij maken.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Schol. Zo hebben we alle woordvoerders die hier aan tafel zitten gehad over de eerste vraag. En dan gaan we nu naar de tweede vraag. En die vraag is, wat wilt u verder nog meegeven met betrekking tot de contourenschets 2050 en voor het vervolgtraject? En van mevrouw Zieverink hebben wij al een aantal dingen genoteerd. Dus het is nu aan u, mevrouw Visser.

Mevrouw Visser: Twee dingen. Eén is er al veel over gezegd. Als je de ene as gaat over het Urban System. Werk ook gezamenlijk een mobiliteitsvisie uit. Dat STOMP-principe goed uitwerken. We hebben nu niet eens een bus die de IJssel overgaat. Met onze eigen overkant is de verbinding al slecht. Dus laat staan met Apeldoorn. Behalve dan weer met de trein. Dus kijk goed naar het gehele mobiliteitssysteem in onze regio. En een beetje verder. Maar zeker voor de eerste letters van STOMP heb je denk ik die kleinere regio. Het tweede is wat ik wil meegeven, en daar ging mevrouw Zieverink ook al bij de vragen op in, de planning loopt nu tot 2025. Ik begrijp dat die planning er pas kort ligt. Ik zou graag vragen om voor al die trajecten die lopen gewoon tot aan besluitvorming te plannen en ons te voorzien van die planning. En ik maak me wel zorgen over dit specifieke traject, verstedelijking in balans loopt nog door tot voor wat nu de planning is 2025. Wij zijn behoorlijk goed meegenomen hierin. Dus als het even kan, kom voor de verkiezingen met die besluitvorming. Want anders kunnen we opnieuw beginnen met een nieuwe raad over de informatie. Maar ik weet niet wat daar de planning van is. Maar hou rekening met die verkiezingen. Eventuele vertraging. Maar ook het opnieuw aangaan van de gesprekken die we doen. Ik denk dat wij als raad nu goed meegenomen zijn. Dus ik ben heel benieuwd wanneer die planning op besluitvorming staat.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer De Niet.

De heer De Niet: Dank u wel, voorzitter. De punten die wij als ChristenUnie wel mee zouden willen geven sluiten eigenlijk best wel heel goed aan bij wat mevrouw Visser net aangaf. En dat gaat onder andere over dat OV. Het is heel mooi dat het eigenlijk beter in de plannen is gekomen. Het ging heel erg over de A1-A50 corridor. En eens ook met mevrouw Schol dat het moet een goede balans zijn. Je kunt ook niet alleen maar OV hebben. Mensen hebben ook een auto, maar je kunt het wel OV heel aantrekkelijk maken, ook juist door slim te verstedelijken. Maar dat behoeft wel inderdaad een echt een regionale mobiliteitsvisie en ook om die lobby sterk te maken. En dan gaat het over de verdubbeling van het spoor naar zowel nieuwe stations in Deventer, in Bathmen, die we nodig hebben. Ook de internationale treinverbindingen. En ook wat je niet wilt, het goederenvervoer wat nu over het personenvervoersspoor gaat en waar we eigenlijk om die ruimte te maken ook de Noordtak van de Betuwelijn nodig hebben. Dat hoort daar wat ons betreft helemaal bij. En dat is wel een aandachtspunt om juist ook daar een sterke lobby te voeren als regio Stedendriehoek, denk ik. Zodat we daar ook eisen te stellen hebben. Twee andere dingen nog is, we maken ons wel zorgen over hoe gaat het uiteindelijk aansluiten op onze omgevingsvisie? En hoe passen die trajecten dan in elkaar? Want als dit traject pas klaar is als wij onze omgevingsvisie klaar hebben, dan loopt dit ook een beetje achter de feiten aan. Een laatste ding is het omgaan met de IJssel. Volgens mij kwam mevrouw Visser daar ook al mee bij het antwoord op de eerste vraag. Het is heel goed dat de waterschappen zijn aangehaakt en zijn betrokken, die worden ook nog weleens over het hoofd gezien. Het is heel fijn dat ze hier juist ook met het oog op die IJssel en de rol daarin zitten. Maar het is belangrijk om daar ook een, daar een echt goede visie op te ontwikkelen die ook gedragen wordt door de regio. Van welke rol heeft die IJssel nou precies en is het wel verstandig om daar veel in het IJsselvallei veel te bouwen?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Linde en daarna de heer Roetert.

De heer Van der Linde: Dank u wel, voorzitter. Ik kan kort zijn. Ik sluit me aan bij mevrouw Visser en de heer De Niet, met name op het gebied waar wat ik hier ook op geschreven heb, met name op het gebied van de mobiliteitsvisie. Dit heeft grote impact. Breng dit nu al in je mobiliteitsvisie. Dus wat betekent het nu voor Deventer? Deventer is ook bezig met zijn hoofdwegenstructuur. Als je dit ziet, neem dat nu al mee, wil ik graag meegeven aan de wethouder, in je mobiliteitsvisie. Want dit heeft grote impact voor onze mobiliteit in de stad.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Roetert.

De heer Roetert: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons ook vinden in de vorige opmerkingen al geplaatst. Daarnaast willen we nog een paar punten aangeven wat wellicht interessant kan zijn voor de toekomst. Met het toenemend elektrisch vervoer over water, anticiperen of Deventer eventueel als havenstad een binnenvaart zou kunnen functioneren binnen de regio Stedendriehoek. Dat is wellicht de moeite waard om te onderzoeken. Het tweede punt dat in samenwerkingsverband regio Stedendriehoek de identiteit van de respectievelijke steden en gemeenten gewaarborgd kan blijven en ieder hun eigen achterland kan blijven bedienen. Ten derde, dat voor wat betreft meerdaags toerisme er een goede programmering wordt ontwikkeld waarbij buitengebied en stad volop kan worden benut. Denk hierbij bijvoorbeeld aan overnachting en events in de stad, maar ook aan B&B, kleine campings, wandelen, fietsen en andere recreëren in buitengebied en uitwisseling daarvan. Vanuit, derde punt en dan stop ik er ook mee, vanuit bestaande regionale veeteelt, land, akker en tuinbouw kansen bieden voor kleine producenten, zuivel, groente, fruit, vlees, wijn, et cetera om hiermee lokaal restaurants en andere voedingsverstrekkers, zoals bijvoorbeeld instellingen, ziekenhuizen, et cetera te kunnen voorzien in de behoefte. Naast een duurzame opgave is dit ook een economische impuls voor de regio. Dat is het.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Schol en daarna de heer Diepenhorst en dan de heer Van Brink.

Mevrouw Schol: Dank u wel, voorzitter. Ik benoem hem ook nog een keer, het mobiliteitsvraagstuk, inderdaad al benoemd. Het OV, uiteraard ook voor onze fractie van belang. Houd oog voor de grote grondopgave, net ook al benoemd. Werken, wonen, groen, recreëren, alles moet samenvallen, is van belang. En de belangrijke oproep van, kom tijdig naar de raad wanneer er keuzes gemaakt dienen te worden. En voornamelijk ook welke keuzes, zodat de raad goed in positie wordt gebracht om die keuzes daadwerkelijk te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Diepenhorst.

De heer Diepenhorst: Ik kan ook kort zijn. Ik sluit aan bij datgeen wat de PvdA en de ChristenUnie al gezegd heeft. En met daaraan toegevoegd dat er ook op klimaatadaptatiegebied regionaal samengewerkt zou moeten worden.

De voorzitter: Kort en krachtig, dank u wel. Mijnheer Van Brink.

De heer Van Brink: Dank u voorzitter. Het meeste is al wel gezegd. Ik sluit me aan bij mijn buurman, de heer De Niet, met zijn verhaal over mobiliteit en openbaar vervoer. Dus inderdaad, wat mij nog opviel was dat blijkbaar de regio Stedendriehoek '...' ophoudt en we dus niets weten over een eventueel station in Bathmen. Nou ja, goed. Ook maar even iets wat ik meegeef. Verder hebben we natuurlijk nog allerlei andere visies op de Stedendriehoek of op de eigen stad. En hoe staat dat in relatie tot de contourenschets? Zo hebben we het regioverhaal waar we nog met smart op wachten. Er is nog een nota ergens in een la, Deventer 2040. Hoe wordt dit allemaal meegenomen in de verdere proces rond de contourenschets, zo vragen wij ons af? Dus dat willen we ook nog wel even meegeven. Verder zagen we in de contourenschets toch weer een poging om hier en daar toch aan te geven waar wel dan niet woningbouw zou moeten komen. Ik zou toch willen meegeven om daar in volgende versies van de contourenschets heel voorzichtig mee te zijn. Want het geeft alleen maar onrust. En onrust is de prachtige

basis voor een later gebrek aan draagvlak. Dus zet woningbouwlocaties er alleen in als je daar bijna een besluit over genomen hebt of een besluit over genomen hebt. Dat is het wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Brink. En dan last but not least, mevrouw Schuiling.

Mevrouw Schuiling: Dank u, voorzitter. Het is al veel gezegd over de fiets en het OV en daar sluit ik me ook bij aan. Dus college, neem de input op de hoofdwegenstructuur, herijk de hoofdwegenstructuur mee. In de contourenschets gaat het ook weinig over economie, een klein beetje. En in de infrastructurele kant mist de factie van D66 nog een onderwerp en dat is de versterking van de lokale economieën door beter ontsluiten, verbinden van de Stedendriehoek en de Achterhoek. En dan gaat het voornamelijk over de maakindustrie. Dit zijn in beide regio's groot en innovatief en een betere infrastructuur kan leiden tot een betere brede welvaart.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we voor beide vragen alle woordvoerders aan het woord gehad. En Deventer Belang, of nee, ja, Deventer Belang die vroeg nog naar eenduidigheid. Volgens mij heeft u het wel gekregen als iedereen zegt, ik sluit me aan op de vorige sprekers. En volgens mij heb ik meer rode lijnen gehoord, maar ik ben benieuwd wat de wethouder gaat zeggen. Die is nog druk aan het schrijven en aan het kijken. We gaan naar de heer Wijnhoud.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Voorzitter, er is aan allerlei kanten deze keer heel hard geschreven. Dus ook mijn woord van dank aan de griffie. Dit is natuurlijk voor ons ook een nieuwe manier. Maar we hebben dit zo afgesproken om te voorkomen inderdaad dat ook de neutrale partij ook alle opmerkingen opschrijft die u hier allen vanavond gemaakt heeft. En niet alleen dat wij dat zeg maar zelf doen. Ondanks dat we dat zelf ook hier met zijn drietjes gedaan hebben. Voorzitter, wat ik in het begin al zei, het is een strategisch gespreksdocument, de contourenschets. En ik hoorde een paar termen langskomen. Groei is niet een doel op zich. Daar kan het college zich volledig bij aansluiten. Kijk, we moeten groeien. Maar dat aantal, dat is zeker niet heilig. Want het moet namelijk wat ons betreft, wat het college betreft, en ik denk dat de raad het daar wel mee eens zou zijn, het moet in balans gaan gebeuren. Kortom, voorzitter, ik wil uw raad bedanken voor de getoonde betrokkenheid en de inhoudelijke inbreng. De inbreng was divers. Als je bij vraag 2 overigens kijkt, dan kwam het ook wel een aantal punten wel goed naar voren. Onder andere mobiliteit, OV. Ze zijn allemaal genoteerd en worden ook meegenomen. Nogmaals, al uw opmerkingen worden meegenomen. En ik herken ook een groot deel van de ingebrachte punten. Het college zal de door u ingebrachte punten gewogen mee gaan nemen. En dat, natuurlijk kan ik daar op dit moment kan ik inhoudelijk geen uitspraken doen wat van nou wel of niet in de uitwerking van de contourenschets komt. Maar dat hoeft wat ons betreft op dit moment ook nog niet. Het belangrijkste in deze fase is op te halen wat de aandachtspunten zijn voor het vervolgproces, voorzitter, zodat er tijdig inzicht is in welke dilemma's er spelen en dan oprecht liever nu dan achteraf. Ik heb een aantal zaken gehoord. Fractie van de Partij van de Arbeid over het Utrechtse verhaal. Voorzitter, dat is echt als inspiratie gebruikt om de mengvormen tussen wonen en werken te illustreren. Dus u moet er dan misschien niet zwaarder aan tillen. Ik snap uw punt overigens, maar dit is wel wat er achter zit. De planning, het is al even genoemd. Daar wordt, ik ben net ingefluisterd, morgen weer aan gewerkt. En ik kom daar echt, ook die opmerking heb ik vaak gehoord, ik kom op tijd naar uw raad, voorzitter, om met u te bespreken wat er te bespreken valt. Maar ik ben oprecht heel erg blij met de input die u mij hier vanavond gegeven heeft. En ik kijk nu even met een schuin oog naar de griffie. Wij gaan waarschijnlijk ook uw input gewoon krijgen? Ja, fijn. Dank u wel. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De griffie werkt voor de gemeenteraad en die kan u zeker, die delen alles. Dus laten we vooral zoveel mogelijk met elkaar delen. Dat was volgens mij de oproep ook. Maar kunt u in grote lijnen, u heeft hele grote lijnen gegeven, wat u mee gaat nemen. Want met name op de eerste vraag zijn er wel wat kansen en belemmeringen gegeven. En wat gaat u daaraan meegeven?

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Ik heb een aantal zaken opgeschreven. Het is te vroeg om te kiezen. Is de benadering van scenario's niet een te plat iets? De brede welvaart is een aantal keren genoemd. Wel of geen bypass. Cruciale keuzes. De mobiliteit heb ik al even benoemd. Belemmeringen. Maar ook dat kansrijk ruimtelijke

kwaliteit. Maar we moeten ook de gemeente binnen de Stedendriehoek en de kernen die we al zijn moeten we goed bewaken. Het is een hele lijst, voorzitter. De brug heb ik meerdere keren opgeschreven. Inderdaad dat moet niet gekoppeld zijn aan Stadsland, maar die moet ook breder meegenomen worden. Ik heb heel veel gehoord. Dus maakt u zich oprecht geen zorgen. We nemen het allemaal mee. Dank u wel.

De voorzitter: En alles zal ook weer gepubliceerd worden in ons raadsinformatiesysteem. Mevrouw Zieverink wilde nog iets zeggen en mevrouw Schuiling. Mevrouw Zieverink.

Mevrouw Zieverink: Dank, voorzitter. Ja, ik hoorde de portefeuillehouder in zijn reactie iets zeggen over gewogen meenemen. Ik was heel erg benieuwd wat daarmee wordt bedoeld en of dat dan ook met ons wordt gedeeld?

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud, hoe weegt u wat?

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Ja, wat ik met gewogen meenemen bedoel is dat we natuurlijk alle opmerkingen gehoord hebben. En zoals u weet hoe dat gaat, wordt niet alles één op één meegenomen. Maar we zullen daar, daar moet u echt op vertrouwen, dat het college daar de juiste dingen uit ophaalt. En dat wordt inderdaad, zoals het ook gebruikelijk is, niet apart met u gedeeld. Ik kom terug bij uw raad wanneer we over dit onderwerp weer verder gaan praten. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Zieverink.

Mevrouw Zieverink: Dank, voorzitter. Voor onze fractie, voorzitter, voelt dat toch een beetje als dat het college bepaalt wat wel of niet mee wordt genomen vanuit de raad. Ik zou het heel erg op prijs stellen als het college nog wel kan delen op een later moment wat er dan wel of niet mee is genomen naar de regio.

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud, of we uw weegschaal mogen zien.

De heer Wijnhoud: Wat zegt u?

De voorzitter: Of wij uw weegschaal mogen zien.

De heer Wijnhoud: Ik ben bezig, dus nog even niet. Maar daar kunnen we het op een ander moment over hebben. Ik kijk even naar links, maar we kunnen dat met u delen. Dan komt waarschijnlijk de vervolgvraag wanneer we dat gaan delen.

De voorzitter: Ik neem aan voordat u die input gaat leveren.

De heer Wijnhoud: Voordat we de input inderdaad, dank u. En er komen meerdere sessies, dank u.

De voorzitter: Goed, mevrouw Schuiling.

Mevrouw Schuiling: In het raadsinformatiesysteem staat dat de gemeente Voorst een raadsvoorstel hierover heeft gemaakt. Krijgen wij ook een raadsvoorstel of kan de portefeuillehouder daar wat meer over vertellen?

De voorzitter: Ik hoor van de griffie dat de gemeente Voorst zelf een notitie heeft opgesteld. En dat is iets anders dan wat hier voor ligt. En dat is puur consultatie naar aanleiding van de contourenschets. Dus wij hoeven geen besluit te nemen. We geven alleen heel veel mee.

De voorzitter: Nog mevrouw Schuiling, nog meer?

Mevrouw Schuiling: Maar kan er een raadsvoorstel komen of zijn we zo in dat proces dat het niet meer mogelijk is? En was een consulterende sessie het hoogst mogelijke dat we nu konden doen?

De voorzitter: Mijnheer Wijnhoud, legt u het uit.

De heer Wijnhoud: Dank u, voorzitter. Het is op dit moment daar nog echt veel te vroeg voor. Dat is wederom het eerlijke antwoord. En zodra het nodig is, dan zullen we wel dan niet, maar dat wordt dan tegen die tijd wel duidelijk. Maar nu is het antwoord daarop helaas nee. Dank u.

De voorzitter: Hebben we zo alles met elkaar besproken? Dan hebben we het bijna binnen de tijd gered zelfs. Er zijn twee toezeggingen gedaan door de wethouder. De vragen over het termijn van de ontwikkelperspectief. Een planning wordt vastgesteld over het ontwikkelperspectief. En de rol van de gemeenteraad hierin. En die krijgt u schriftelijk. En het college deelt ook schriftelijk wat gedaan gaat worden met alle input die u nu gegeven heeft. En de termijn, ik neem aan dat dat voor eind december is. Ik kijk eventjes toch wel om het toch wat SMART'er te krijgen.

De heer Wijnhoud: Voorzitter, kunnen we voor de zekerheid Q1 2025 afspreken?

De voorzitter: Ik neem aan dat u, voordat u teruggaat in de regio, dat u dat moet weten. Dus in ieder geval...

De heer Wijnhoud: Zo snel mogelijk.

De voorzitter: Zo snel mogelijk en met een uitloop naar het eerste kwartaal van volgend jaar. Goed, dan dank ik u allen hartelijk. En het volgende overleg hier is de ondersteuning lokale energie-initiatieven. En dat is ook weer een consulterende sessie. Dus u wordt goed op de proef gesteld. Fijne avond.

EPE

Gemeente Epe

Afsprakenlijst commissievergadering Omgeving & Financiën (raadzaal)

Datum	: 28 november 2024
Opsteller	: Helen Bernard
Openbaar	: Ja

Voorzitter: De heer Oortgiesen	College: De heer Kerkmans De heer Horn Mevrouw van Loon		
Fractie CDA: Mevrouw Hendriks Mevrouw Bos De heer Van der Weerd	Fractie Nieuwe Lijn: De heer Van Vessem De heer Vos De heer Aldemir	Fractie SGP/CU: De heer Boon	Fractie VVD: De heer Halkers (t/m agendapunt 7) De heer N. van den Berg
Fractie D66: Mevrouw Doorn	Fractie Gemeentebelangen: De heer Van Limburg	Fractie GroenLinks: De heer Brummelman	Fractie PvdA: De heer van Nuijs (t/m agendapunt 9)
Fractie FVD: Mevrouw IJspeerd	Fractie Boermans: De heer Boermans (t/m agendapunt 6)		
Agendapunt 1	Opening / mededelingen door de voorzitter de heer Oorgiesen		
	Om 19.00 opent de voorzitter de vergadering.		
Agendapunt 2	Vaststelling agenda		
	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.		
Agendapunt 3	Rondvraag commissieleden		
	De heer Vos (Nieuwe Lijn) heeft een vraag over het adopteren van prullenbakken. Wethouder Van Loon beantwoordt de vraag.		
Agendapunt 4	Vaststelling afsprakenlijst van de commissievergadering 24 oktober 2024		
	De afsprakenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.		
Agendapunt 5	Terugkoppeling uit informeel overleg		
	Er heeft geen informeel overleg plaatsgevonden.		
Agendapunt 6	Consultatienota Stedenbouwkundig plan Kerkenland		
	De raad wordt geconsulteerd over het Stedenbouwkundig plan dat is opgesteld voor de gebiedsontwikkeling Kerkenland.		
	Conclusie De fracties vinden het een mooi plan waarbij o.a. waardering wordt uitgesproken voor het feit dat het aan de uitgangspunten van de Omgevingsvisie voldoet , water en bodem sturend zijn en dat het aan de Woonagenda voldoet . Aandachtspunten die o.a. worden meegegeven zien op het ophalen van afval, participatie nieuwe woonvormen, aandacht voor groene afscheidingen en het cultuurhistorisch uitgangspunt.		
Agendapunt 7	Consultatienota Stedenbouwkundig- en inrichtingsplan 'Kopermolen, Vaassen'		
	De raad wordt voorgesteld om de hoofdpzet en uitgangspunten van het stedenbouwkundig- en inrichtingsplan voor de woningbouwontwikkeling 'Kopermolen, Vaassen' vast te stellen.		

	Conclusie Over het algemeen vinden de fracties het een mooi plan. Complimenten voor hoe de input uit de participatie is verwerkt, het groene hart en de parkeerplaatsen aan de zijkant, de ruime opzet, waterafvoer richting de beek en het verwerken van de uitgangspunten uit de Omgevingsvisie. Aandacht wordt gevraagd voor participatie, afval, groene uitstraling d.m.v. groene hagen, het huisvesten van verschillende doelgroepen, de wadi's en vertraging door netcongestie, stikstof en beschermde diersoorten.
Agendapunt 8	Consultatienota 'Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans' De raad wordt geconsulteerd over de 'Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans' die is opgesteld door de werkgroep 'Verstedelijking in balans' van de Regio Stedendriehoek.
	Conclusie Er wordt een voorkeur uitgesproken voor beperkte groei van de dorpen waarbij de grotere steden in grotere mate groeien. Het dorpse en landelijke karakter moet behouden blijven. Gebruik maken van de grotere krachten in de regio. Een lightrail verbinding tussen Apeldoorn en Zwolle zou mooi zijn, robuust OV is een mooi begin. Toekomstige ontwikkelingen (oa op het gebied van werk, zorg en vergrijzing) moeten meer worden meegenomen. Ook worden de nadelen van smart cities benoemd. Goed dat de Omgevingsvisie en het uitgangspunt water en bodem sturend als kaders worden aangehouden.
Agendapunt 9	Beschikbaar stellen krediet Aanleg fietsroute Apeldoorn-Epe (F50) Definitief ontwerp F50 Apeldoorn-Epe De raad wordt voorgesteld om een bedrag van €900.000,- beschikbaar te stellen voor de regionale fietsroute Apeldoorn-Epe (excl. drie knelpunten) conform het Definitief Ontwerp.
	De heer Van Limburg (Gemeentebelangen) vraagt of het bedrag van € 900.000 een toevoeging op het reeds ter beschikking gestelde bedrag is? Wethouder Kerkmans geeft aan dat dit het geval is en zegt toe de exacte cijfers nog toe te sturen. Mevrouw Hendriks (CDA) vraagt wat het voor verschil maakt in de bomenkap als het fietspad 3,5 meter breed wordt in plaats van 4? Wethouder Kerkmans zegt toe dit na te gaan en toe te sturen.
	Het stuk is rijp voor beraadslaging en zal worden geagendeerd als besprekstuk voor de raadsvergadering van 12 december 2024
Agendapunt 10	Definitieve verklaring van geen bedenkingen Hoofdstraat 117, Epe De raad wordt voorgesteld om 1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijzen en de ambtshalve aanpassingen zoals verwoord in de zienswijzennota 'Ontwerpbesluit omgevingsvergunning Hoofdstraat 117 Epe (aangepast ontwerp 2024); 2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de herontwikkeling van de Hoofdstraat 117 te Epe, zodat het college een definitief besluit op de aanvraag omgevingsvergunning kan nemen.
	Mevrouw Doorn (D66) vraagt of de ruimtelijke onderbouwing kan worden toegevoegd. De griffie zal dit toevoegen.
	Het stuk is rijp voor beraadslaging en zal worden geagendeerd als besprekstuk voor de raadsvergadering van 12 december 2024
Agendapunt 11	Definitieve verklaring van geen bedenkingen Hoofdstraat 146, Epe De raad wordt voorgesteld om 1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijzen en de ambtshalve aanpassingen zoals verwoord in de zienswijzennota 'Ontwerpbesluit omgevingsvergunning Hoofdstraat 146 Epe'; 2. Een definitieve verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de herontwikkeling van de Hoofdstraat 146 te Epe, zodat het college een definitief besluit op de aanvraag omgevingsvergunning kan nemen.

	Het stuk is rijp voor beraadslaging en zal worden geagendeerd als besprekstuk voor de raadsvergadering van 12 december 2024
Agendapunt 12	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Gortelseweg 18, Vaassen
	De raad wordt voorgesteld om 1. In te stemmen met de beantwoording van de ingekomen zienswijzen en de ambtshalve aanpassingen zoals verwoord in de zienswijzennota Ontwerp bestemmingsplan Gortelseweg 18, Vaassen; 2. Het bestemmingsplan Gortelseweg 18, Vaassen (NL.IMRO.0232.BG109Gortelse18-OBP1) met als ondergrond basisregistratie grootschalige topografie (BGT) (2019-05-07) gewijzigd vast te stellen; 3. Geen exploitatieplan vast te stellen.
	Het stuk is rijp voor beraadslaging en zal worden geagendeerd als hamerstuk voor de raadsvergadering van 12 december 2024
Agendapunt 13	Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Stationsstraat 10-12, Epe
	De raad wordt voorgesteld om 1. In te stemmen met de ambtshalve aanpassingen zoals verwoord in de Nota ambtshalve aanpassingen Ontwerp bestemmingsplan Stationsstraat 10-12, Epe; 2. Het bestemmingsplan Stationsstraat 10-12, Epe; (NL.IMRO.0232.EPE050Station1012-OBP1) met als ondergrond basisregistratie grootschalige topografie (BGT) en basisregistratie kadaster (BRK) (2023-09-12) gewijzigd vast te stellen; 3. Af te wijken van het prijsklassenbeleid 'Woningbouwprogrammering prijsklassen koop en huur gemeente Epe Kaders woningbouwinitiatieven woningbouw. September 2024 (eerste uitwerking)' 4. Geen exploitatieplan vast te stellen.
	Het stuk is rijp voor beraadslaging en zal worden geagendeerd als besprekstuk voor de raadsvergadering van 12 december 2024
Agendapunt 14	Terugkoppeling vanuit de vertegenwoordiging(en).
	De heer Oortgiesen geeft een terugkoppeling over de raadsconferentie Regio Stedendriehoek over de contourenschets van dinsdag 19 november.
Agendapunt 15	Sluiting
	De voorzitter sluit de vergadering om 21.15 uur.

De griffier,

Vastgesteld in de vergadering van de Raadscommissie d.d. 9 januari 2025

Betreft: Consultatie Consultatienota 'Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans'

Geacht college,

Zoals aangekondigd kon ik tijdens de commissievergadering geen reactie geven op de contourenschets, aangezien ik op datzelfde moment voorzitter was van de commissie Maatschappij & Bestuur. Hierbij deel ik alsnog mijn reactie, zoals eerder toegezegd.

Vooraf wil ik mijn complimenten geven aan de Stedendriehoek voor de goed georganiseerde bijeenkomst over dit onderwerp. Het evenement was informatief en verhelderend. Persoonlijk betreur ik het dat er vanuit de raad, op dhr. Oortgiesen, dhr. Boon en ondergetekende na, geen andere fracties vanuit Epe vertegenwoordigd waren temeer omdat het een waardevolle en goed bezochte bijeenkomst was.

De **Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans** schetst een toekomstvisie voor de samenwerkende gemeenten, waaronder de gemeente Epe. De schets zegt zicht te richten op een balans tussen stedelijke groei en het behoud van natuur, landschap en leefbaarheid. Tegelijkertijd worden uitdagingen benoemd, zoals vergrijzing, druk op voorzieningen en ruimtelijke conflicten. Er zijn vier scenario's uitgewerkt in de schets.

Vooraf: Wij zijn van mening dat het niet aan ons is om te bepalen of andere gemeenten, zoals bijvoorbeeld de gemeente Lochem, fors moeten groeien; dat besluit of die richting is aan hen. Wel willen we vanuit ons perspectief aangeven wat voor ons van belang is. Enkele scenario's lijken te sturen richting een soort metropool met drie à vier sterke steden. Mocht het die kant op gaan, dan achten wij een zeer goede aansluiting van openbaar vervoer en wegen voor onze gemeente cruciaal.

Algemeen: Naar onze opvatting is de focus teveel op de Stedendriehoek (Apeldoorn, Deventer en Zutphen) en de zuidelijke kant. Het ontbreekt op een visie aan de noordelijke kant van de Stedendriehoek. Hierbij denken we bijv. aan mobiliteit waarbij naast de corridor A50 ook de (aansluiting op) A28 en bijv. een OV verbinding richting Nunspeet -Zwolle aandacht zou moeten krijgen. Algemeen gezegd verdiend de gehele mobiliteit (fiets/ OV/ auto) richting de steden veel meer aandacht in de contourenschets, met name gedacht vanuit de dorpen binnen de Stedendriehoek. De gedachte daarachter is dat je daarmee de leefbaarheid van de dorpen ook voor de langere termijn kan waarborgen. Uit ervaring vanuit het verleden weten dat OV binnen en tussen de steden vaak redelijk goed geregeld wordt maar de aansluitingen naar de omliggende gebieden ontbreekt. Dat zouden we moeten voorkomen.

De schets benadrukt, naar ons idee terecht, de samenwerking tussen gemeenten, inwoners en de regio om een toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving te creëren. Wij vragen ons echter af waarom inwoners niet actief worden geconsulteerd in dit proces. Wij verzoeken het college dit aspect mee te nemen.

Verder constateren wij dat het thema 'ruimte voor water' in de schets niet volledig is uitgewerkt of zichtbaar is gemaakt. Gezien het belang van dit onderwerp in de komende 50 jaar pleiten wij ervoor dit thema een prominentere plek te geven in de contourenschets.

Naast bovenstaande willen wij meegeven om vooral aandacht te hebben bij de verdere uitwerkingen op:

- Bereikbaarheid
- Duurzaamheid;
- Klimaatadaptatie;
- Vasthouden aan het principe: Water en bodem sturend
- Het behoud van het open en bosrijke karakter van de buitengebieden.
- Het behoud van voorzieningen in de dorpskernen.

Met deze focuspunten behouden we -naar onze opvatting- de gemeente aantrekkelijk voor zowel bewoners als recreanten. Wij zijn van mening dat verdere verstedelijking buiten de dorpscentra niet wenselijk is. Wij stellen voor dit onderwerp in de raad of commissie te bespreken, zodat het college gerichte input kan meenemen in de overleggen over de contourenschets en de uitwerking daarvan. We verzoeken het college om hiervoor het initiatief te nemen. Graag ontvangen wij een reactie.

Alvast dank voor de reactie,

Joost Boermans

fractie voorzitter

HEERDE

Weergave opiniërende bespreking contourenschets Stedendriehoek raadscommissie Heerde

Datum

25-11-2024

Tijdens de vergadering van de raadscommissie van 25 november 2024 is gesproken over de contourenschets van de regio Stedendriehoek. Ter voorbereiding op deze 'opiniërende' bespreking heeft het college een zogeheten discussienota aangeboden aan de raadscommissie. In deze discussienota heeft het college de te beantwoorden vragen voor de commissie opgenomen. Daarnaast is in de discussienota een aantal overwegingen opgenomen, die voor de leden van de raadscommissie nuttig kunnen zijn voor het te voeren gesprek en de te leveren input.

Deze discussienota is bij dit document gevoegd (bijlage 1). In de discussienota stonden de volgende vragen centraal:

1. Welke elementen uit de Contourenschets ziet u als kansrijk en welke als belemmerend voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio richting 2050? Dit zowel op het niveau van de gekozen aanpak als op het niveau van de concrete inhoudelijke opgaven?
2. Wat wilt u verder nog meegeven voor het vervolgtraject?

Hieronder in de gespreksweergave is allereerst een algemeen beeld van het gesprek (en de conclusies daaruit) geschetst, ook verwoord door de voorzitter in de vergaderen. Vervolgens is de inbreng per fractie puntsgewijs opgenomen.

Gespreksweergave

Algemeen beeld (mede verwoord door de voorzitter)

- Groei van Heerde en haar dorpen moet kunnen, maar wel in balans. Daarbij geeft de raadscommissie een aantal aandachtspunten mee:
 - o Groei moet evenredig zijn
 - o Behoud de eigenheid van de gemeente en haar dorpen
 - o Behoud het dorpse karakter, waarbij de verschillende kernen niet aan elkaar moeten groeien. Er moet een groene buffer blijven en voldoende ruimte voor bijvoorbeeld natuur en landbouw (Veluwe en IJssel). Zo blijft Heerde een aantrekkelijke gemeente, ook voor de mensen uit de steden die hier op bezoek komen.
- De raadscommissie vindt de omgevingsvisie – zoals ook verwoord in de discussienota – een belangrijk uitgangspunt voor de inbreng in de regio bij het vervolgproces.
- Voor het vervolgtraject geeft de raadscommissie mee dat het van belang is dat alle relevante partijen worden betrokken. Heb hierbij ook aandacht voor participatie van inwoners; het is van belang dat deze in alle gemeenten op (ongeveer) dezelfde manier wordt georganiseerd omdat het een ontwikkeling van de hele regio betreft.

Inbreng van de fracties (eerste en tweede termijn)

Fractie	Inbreng eerste termijn
CDA	- De gemeente Heerde heeft een rijke omgeving. Een idyllische plek tussen veluwe en IJssel. We hebben een leefbare gemeente met goede voorzieningen. Dat willen we graag zo houden. We zijn trots op onze kwaliteiten, zoals ook beschreven in onze omgevingsvisie. - Door onze ligging en houding zijn we ook de verbinding van de regio met de regio Zwolle. Daar moet in deze ontwikkeling ook aandacht voor zijn. - Samenwerking in beide regio's is van groot belang, ook om de gemeente bereikbaar en leefbaar te houden. Tegelijkertijd moeten we niet afhankelijk worden van de grotere steden. - De gemeenschap met haar eigenheid is van groot belang: daarom is behoud van voorzieningen en onze leefomgeving belangrijk. We hebben daarbij een forse woningopgave (ook nodig om de voorzieningen te behouden), waarbij er aandacht moet blijven voor het dorpse karakter. - Aandacht voor (het behoud van) agrarische activiteiten.
D66/GL	- Het nemen van de omgevingsvisie als uitgangspunt voor inbreng in de regio is een goed uitgangspunt. Bij de uitwerking van omgevingsplannen wordt dat concreter. Dat zal ook de inbreng in de regio concreter maken. - Aandacht voor goede bereikbaarheid en mobiliteit, volgens het STOMP principe. In een vergrijzende samenleving ook aandacht voor passend OV en bereikbaarheid met de auto. - Zet in op ontwikkeling F50. - Denk bij nieuwbouwplannen eerst goed na over het organiseren van het verkeer. - De contourenschets geeft een mooi beeld, met een goed evenwicht tussen de verschillende opgaven voor de regio. We hoeven geen keuze uit één van de schetsen te maken, maar de fractie ziet vooral iets in de verstedelijking rond de drie grotere steden. - Heb bij ontwikkelingen oog voor innovatie. Geen vervuilende industrie die veel ruimte in beslag neemt. - IJsselgebied is belangrijk voor Heerde. Behoud de ruimte voor water, recreatie en landbouw. Bouw daarbij niet buitendijks in verband met de waterstanden. Campings kunnen wel. - Bouw klimaatadaptief. - Bouw niet op plekken die vruchtbaar zijn voor landbouw. Op die plekken omschakeling naar biolandbouw. - Heerde hoeft geen stad te worden. Evenwichtigheid is daarbij van belang, met het oog op behoud van voorzieningen. - Mensen uit de regio moeten in onze gemeente kunnen (blijven) recreëren. Versnippering van groen en natuur tegengaan. - Resumé: Heb aandacht voor de eigenheid van Heerde, voor haar mooie fiets- en wandelroutes. Respecteer daarbij het IJsselgebied en de hoogwatergeul. We willen de groene long zijn en het dorpse karakter behouden. En omzetting naar andere landbouw.
PvdA	- De fractie kan zich vinden in het geschetste beeld op hoofdlijnen. - Er komt veel op het gebied af: er komen veel mensen bij, dus meer woningen, transport en werk. Dit betekent ook veel voor onze natuur.

	- Betrek onze inwoners, zeker gezien de grote opgaven. Het is van belang dat alle gemeenten dat op eenzelfde manier doen, omdat de opgaven ook regiobreed zijn. - Bij alle hierboven geschetste opgaven zijn inwoners betrokken. Maar de natuur kan niet voor zichzelf opkomen. Daar moeten we echt rekening mee houden en daar moet expliciet aandacht voor zijn bij het vervolg. Bijvoorbeeld door clubs voor natuur en milieu te betrekken bij de uitwerking denk stichting behoud veluws landschap. Zo krijgt de natuur een mond. - We moeten er niet naartoe dat er honderdduizenden mensen naar die natuur komen want het moet behouden blijven. <i>Het CDA en D66/GL vragen hoe dat wordt bedoeld, ook omdat we recreatief uitlooptgebied zijn voor de steden?</i> PvdA licht toe dat dat inderdaad zo is en dat we inderdaad een uitvalsbasis kunnen zijn voor mensen uit de steden. We hoeven geen 'glazen huis' te zijn, maar moeten continu aandacht houden voor het behoud van de natuur, zeker ook bij recreatie. - Heerde mag/moet een beetje Heerde blijven (het karakter)
VVD	- De fractie ziet dit als een langjarig proces waar vaker over gesproken moet worden. - Natuur en water: recreatie, ja. Maar ook met aandacht voor de natuur. - Heerde ligt aan de buitenkant van de stedendriehoek en heeft daardoor een wat minder grote discussie over verstedelijking. - Heb aandacht voor bedrijven en ondernemers, ook voor leefbaarheid.
CU-SGP	- Het is de zoektocht naar de juiste balans tussen bouwen, groen en natuur en tegelijkertijd de eigenheid van Heerde en de dorpen behouden. - Eigen omgevingsvisie als leidraad is een goed uitgangspunt. - Mobiliteit: aandacht voor STOMP principe, zet in op de F50 en goede bereikbaarheid met OV in de kleine kernen. - Niet bouwen op agrarische gronden. Doe dat op de juiste plek. - De fractie mist de opwek van energie in het stuk. Er wordt wel iets geschreven over meervoudig ruimtegebruik. Daar zou energie opwek ook bij moeten horen. - Versterk onze eigen identiteit en eigenheid. Dat zal leiden tot een mix van de vier schetsen: er moet ruimte zijn voor groei, maar evenredig aan wat onze dorpen aankunnen.
GBP	- De fractie constateert dat grotere/vollere steden ook betekent dat er meer uitloop zal zijn naar de randen van de regio (zoals Heerde). Dat betekent dat er goed naar mobiliteit en infrastructuur gekeken moet worden. Hoe en via waar komen mensen deze kant op? Kijk breder dan alleen de A50. Er moet goede verbinding komen/blijven met de steden. - Geen verstedelijking van onze dorpen. Heerde moet wel Heerde blijven. Dorpen moeten niet aan elkaar groeien. Met ruimte voor agrariërs, recreatie en werken. Een uitbreiding in balans dus.
College	Het college vraagt in haar reactie aan de fracties hoe we naar Heerde kijken in 2050 (ook in relatie tot de regio)? Wat moeten we hebben en wat niet?
Fractie	Inbreng tweede termijn
CDA	Bouwen, maar met behoud van het dorpse karakter. Behoud de waarde daarvan, met agrarische gebieden, bos en heide er omheen. Een beetje uitbreiding hebben we daarbij wel nodig, om voor jong en oud aantrekkelijk te blijven. Dat zorgt uiteraard voor (iets) meer beweging, maar doe dat in balans. En ja: F50 en STOMP principe.
D66/GL	In de overgangsgebieden moet ruimte zijn voor energieopwek. Heb aandacht voor de verbindingen met de A50. Daarnaast is het inderdaad belangrijk dat we aandacht

	hebben voor onze eigenheid, waarbij we de precieze definiëring daarvan als onze inbreng voor de toekomst kunnen zien.
PvdA	We zijn blij dat deze commissie eensgezind een aantal dingen naar voren heeft gebracht. Denk aan het dorpse karakter behouden en het niet verstedelijken. Daarnaast wil ik nog expliciet aandacht besteden aan een aantal concrete zaken, gericht op wonen: - Percelen grond die we beschikbaar hebben kunnen geknipt worden en zo beter verdeeld en benut worden. Zo kunnen we meer mensen kwijt op dezelfde vierkante meters. Door bijvoorbeeld: op plekken waar het kan een verdieping erbij. Ook rood voor rood, zodat op grotere percelen meer gebouwd kan worden middels bijv. tiny houses. - Apeldoorns kanaal: op sommige plekken zit een keerlus voor schepen. Kan wonen op het water daar worden toegepast. Dit maakt je als gemeente ook bijzonder.
VVD	Water gebruiken als woonlocatie is inderdaad een goed idee, aanhakend op de PvdA. De VVD ziet de opgave voor het realiseren van windmolens als een onmogelijkheid. Verder moeten we zoeken naar het toevoegen van kleine industrie in het kader van werkgelegenheid wanneer het aantal woningen stijgt. Verder helemaal eens met de eigenheid en dorpse karakter.
CU-SGP	Behoud het dorpse karakter, heb aandacht voor bouwen met ruimte voor groen. De planen die nu in onze gemeente worden ontwikkeld zijn een goed voorbeeld. F50 blijft belangrijk, net als goed OV. En: behoud ruimte voor de rivier.
GBP	We zullen inderdaad moeten bouwen, wat leidt tot meer beweging in en naar onze gemeente. Maar koppel onze dorpen niet aan elkaar en heb aandacht voor het dorpse karakter.

LOCHEM

Verslag adviserende tafel contourenschets verstedelijking in balans

Onderwerp: Adviserende tafel contourenschets verstedelijking in balans

Datum: 25 november 2024

Aanwezig: GroenLinks: Mw. A. van den Brink
D66: Mw. A. Jacobs
VVD: Dhr. A. Lobbert
Gemeentebelangen: Dhr. T. Verwoerd
CDA: Dhr. H. Datema
Mml: Dhr. B. Karssenberg
LochemGroen!: Mw. T. Ypma
PvdA: Dhr. J. Israel

Voorzitter: dhr. G. De wit
Griffier: dhr. T. van den Berg

Inleiding

Op 25 november 2025 vond in de gemeente Lochem een adviserende tafel plaats over de contourenschets verstedelijking in balans. Per fractie zijn hieronder de aanbevelingen samengevat. Ook zijn aan tafel de fracties gevraagd een slotzin mee te geven. Deze slotzin is integraal opgenomen. Het gehele tafelgesprek is [via deze link](#) terug te bekijken.

GroenLinks

GroenLinks heeft de voorkeur voor schets B waarbij Lochem de functie van Poort naar de Achterhoek vervult. Daarbij is het van belang om in zetten op mobiliteit en de gemaakte kilometers met auto's te verminderen. In het kader van klimaatverandering is belangrijk om rekening mee te houden dat groen en water voldoende ruimte kruigen. Tot slot is het van belang dat de stad Lochem in verbinding blijft met de regio, met zo min mogelijk autokilometers zoals in schets D en zonder tweedeling tussen Oost en West van de gemeente zoals in schets C.

Slotzin: Verspreiding leidt tot verstening.

D66

D66 vindt het belangrijk dat Lochem zorgt voor de brugfunctie tussen Stedendriehoek en Achterhoek. Daarbij is het belangrijk dat het principe water en bodem sturend wordt gehanteerd. Zorg daarbij voor een hoge biodiversiteit natuur en landschap door het creëren van een ecologische verbindingsstructuur. Daarbij dienen we buiten onze gemeentegrenzen te denken.

Slotzin: Werk aan de digitale infrastructuur. Maak van Lochem dé thuiswerk regio van de Stedendriehoek.

VVD

Het plan Vitaal Buitengebied dient eerst door de raad vastgesteld te worden. Dat is onze input voor de regio. De VVD heeft de voorkeur voor schets B met een gezonde mix van D waarbij extra nadruk dient te worden gelegd op de Kanaalzone. Op deze manier wordt het achterland ontsloten en functioneert Lochem als de poort naar Twente en de Achterhoek. Dat is waar regionaal op ingezet moet worden.

Slotzin: Zet in op groei van de stad en behoud van de kernen. Weet daarbij wel dat je slechts één van de acht bent.

Gemeentebelangen

Gemeentebelangen legt de voorkeur op schetsen B en D. Zij zien graag dat de gemeente Lochem doorgroeit naar de 40.000 inwoners. Bouwen in alle kernen is namelijk goed voor de leefbaarheid.

Daarmee wordt ook de jeugd in de kleine kernen een kans op een woonplek geboden en worden zij behouden. De voorzieningen moeten hier bij meegroeien. Lochem is regionaal de poort naar Twente en de Achterhoek. Om die functie te vervullen moet de infrastructuur wel verbeterd worden. Het gaat daarbij dan om de provinciale wegen en spoorwegen, maar zeker ook het Twentekanaal.

Slotzin: Zit in op evenwichtige groei naar behoefte van alle kernen.

CDA

Volgens het CDA is het belangrijk dat woningbouw geconcentreerd wordt in de drie grote steden. Zo kunnen zij voorzieningen en diensten leveren aan de rest van de regio. Dat betekent niet dat alle voorzieningen uit Lochem moeten verdwijnen, Lochem moet namelijk de rol gaan vervullen van vierde stad in de regio: dat betekent ook dat Lochem moet ontwikkelen. Om dat te kunnen bewerkstelligen en is het zaak in te zetten op de ontsluiting van alle kernen. Door groei wordt verder de middenstand levensvatbaar worden gehouden, en kunnen voorziening als de schouwburg behouden blijven.

Slotzin: Verstedelijking maakt Lochem groter met meer mobiliteit en leefbaarheid voor de kernen.

Meedenken met Lochem (Mml)

Meedenken met Lochem geeft de voorkeur aan schets B. Ook de kleine kernen moeten op de kaart gezet worden. We dienen eigen beleid te ontwikkelen om als input aan te dragen aan de regio bij het ontwikkelperspectief. Zo moeten we inzetten op fiets en trein.

Slotzin: Zie de waarde in van het Twentekanaal.

LochemGroen!

LochemGroen! geeft de voorkeur aan combinatie van schets B en D, met de nadruk op D. Het is belangrijk om in te zetten op hechte gemeenschappen waar het groen dichtbij is. Het is belangrijk om rekening te houden met de mobiliteitsrevolutie, deze schets stellen we namelijk voor de komende eeuw op. Tot slot dient ook rekening gehouden te worden met zaken het principe water en bodem sturend en circulaire landbouw.

Slotzin: Wees ook kritisch op de verstedelijking. Wat betekent Poort naar de achterhoek?

PvdA:

De PvdA begrijpt de aanleiding. Er liggen veel plekken in Nederland onder de zeespiegel. Waar kunnen deze mensen in de toekomst wonen? De PvdA herkent daaruit de urbanisatieopgave die de Stedendriehoek ziet. De PvdA kan zich vinden in het centraal stellen van de drie steden met de IJssel erdoorheen als natuurgebied. Om de leefbaarheid van de regio te vergroten moeten we dat omarmen en erop inzetten. Lochem is verdeeld tussen de Stedendriehoek en de Achterhoek en is echt de poort tussen die twee gebieden. Die dynamiek moeten we accepteren en daar moeten we in investeren. We dienen in te zetten op de groei van de stad Lochem om de leefbaarheid in de kernen te vergroten.

Slotzin: Durf te erkennen dat er twee dynamieken spelen in Lochem, Oost en West.

VOORST

Opbrengst contourenschets 2050 gemeenteraad Voorst

De kansen en belemmeringen van de gemeente Voorst voor de ontwikkelstrategie voor de Regio Stedendriehoek

De rijksoverheid neemt weer de regie op de ruimtelijke ordening in Nederland. In 2023 heeft dit geresulteerd in ruimtelijke voorstellen. De provincie Gelderland heeft dit samen met de gemeentelijke samenwerking in de Regio Stedendriehoek uitgewerkt in het regioarrangement Regio Stedendriehoek 2023. Als regio hebben wij aangegeven intensief samen te gaan werken aan de nationale opgaven vanuit het credo: een sterke regio in balans. Het bestaande beleid is in deze versie als uitgangspunt genomen, met daaraan vijf agenderende opgaven voor de toekomst toegevoegd: verstedelijking in balans, ontwikkeling corridors A1/A50, bevaarbaarheid IJssel, vitaal landelijk gebied en de Veluwe.

Op 19 juni 2024 heeft het Rijk het voorontwerp Nota Ruimte vrijgegeven. Hierin wordt de Regio Stedendriehoek als één van de zoekgebieden voor grootschalige woningbouw aangemerkt. Het nieuwe kabinet heeft de ambitie om rond de zomer van 2025 de richting te bepalen in het ontwerp Nota Ruimte (met mogelijkheden voor inspraak). Om als regio input te kunnen geven aan die richting in de Nota Ruimte, is de afgelopen maanden gezamenlijk gewerkt aan de 'Contourenschets 2050 – Verstedelijking in Balans' en is deze als strategisch gespreksdocument vastgesteld.

Uitgangspunt van de contourenschets is dat verstedelijking géén versterking betekent. Het gaat om de ontwikkeling van de hele regio in balans. De Contourenschets 2050 toont vier mogelijke schetsen over de ruimtelijke inrichting van de toekomst van de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen, de provincies Overijssel en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe, Rijn & IJssel en Drents Overijsselse Delta. Het resultaat is een strategisch gespreksdocument voor het bepalen van de gezamenlijke opgave verstedelijking in balans richting 2050.

Op 22 april 2024 heeft de gemeenteraad van Voorst een besluit genomen over de kracht en de bijdrage van de gemeente Voorst aan de verdere schaa sprong voor de Regio Stedendriehoek. De contourenschets voor de regio in 2050 geeft aanleiding dit besluit aan te vullen voor de nadere uitwerking in de regionale ontwikkelstrategie. Buiten kijf staat dat met deze verschillende uitgangspunten en verwachtingen de Voorster identiteit behouden blijft en wordt versterkt. Dit lichten wij hieronder toe.

Kansen en belemmeringen

Balans tussen steden, kernen en landelijk gebied

Wij zijn een regio in balans. Deze balans is ook bepalend voor onze regionale identiteit. Met diverse gebieden (Veluwe, IJsselvallei, Salland en de Achterhoek) en unieke steden en dorpen met hun eigen kwaliteiten. De kracht van de regio zit in onze verscheidenheid. Dit zorgt ook voor een goede woon-, werk- en leefomgeving. Bepalend voor onze Voorster identiteit zijn:

- de kwaliteit van ons landschap;
- de bijzondere cultuurhistorie;
- de dorpse schaal van de kernen;
- de krachtige sociale samenhang in onze gemeente;
- duurzaamheid: de wens en de noodzaak om onze ruimtelijke, economische en sociale kwaliteiten toekomstbestendig te maken.

Deze identiteit is ons vertrekpunt in de opgaven waar wij als onderdeel van de regio voor staan. Dit vraagt om het behoud van balans en verhouding tussen de steden, de kernen en het landelijk gebied. Hiervoor is - in beginsel - toepassing van de ladder van duurzame verstedelijking noodzakelijk, als goede verantwoording van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Kansen voor landschapsversterking

Onze gemeente heeft een groot landelijk gebied. De agenderende opgave 'vitaal landelijk gebied' (uit het regioarrangement Regio Stedendriehoek 2023) zien wij als kans voor het behoud en het versterken van ons voorzieningenniveau. Bij de verstedelijkingsopgave is de voorwaarde gesteld: 'meer stad, meer landschap'. Het past bij de identiteit van de gemeente Voorst om haar waardevolle en karakteristieke landschappelijke structuren te behouden. Wij zien ook mogelijkheden om deze

structuren te versterken. In lijn met het waardevolle landschap, hoort ook het behoud van cultureel erfgoed. Zoals onze landgoederenzone, de polder Nijbroek en de uiterwaarden. De verstedelijkingsopgave moet rekening houden met deze kwaliteiten. Samen met de recreatieplas Bussloo en de luchthaven Teuge geeft dit kansen voor dagrecreatie en kleinschalige kwalitatief hoogwaardige verblijfsrecreatie. Daarmee leveren wij ook een bijdrage aan de agenderende opgave 'Veluwe'.

In onze gemeente zien wij kansen met een gebiedsgerichte aanpak, voor het versterken van de groen/blauwe dooradering. Zowel voor eventuele nieuwe verdienmodellen voor onze landbouwsector, als voor het herstel en versterken van cultuurhistorische waarden en biodiversiteit. Hierbij ontstaan ook kansen op het gebied van recreatie en een vitaal en toekomstig landelijk gebied, met een goede leefbaarheid in de kernen.

Het uitgangspunt 'water en bodem sturend' is opgenomen in het principe 'natuurlijk systeem als basis'. Wij gaan ervan uit dat door toepassing van dit principe, gebieden als de (voormalige) uiterwaarden worden ingericht voor waterveiligheid. Een bovenlokaal belang. Dit geldt trouwens ook voor opvangbassins om het water vast te houden bij droge periodes. Daarnaast hoort bij dit principe een landelijk gebied, in balans met het bodem-watersysteem. Vanuit dit principe gaan wij ervan uit dat in de verschillende schetsen voor onze laaggelegen polder Nijbroek per ongeluk een verkeerde arcering is toegepast. Vanuit dit principe is een grote opgave in de gemeente Lochem verdedigbaar. Een grote verstedelijkingsopgave laten landen in de IJsselvallei (laagste punt van de regio) is vanuit dit principe niet logisch.

Wij verwachten als opbrengst dat deze (regionale) landschapsversterking is gekwantificeerd voor onze gemeente. Landschapsversterking zien wij in een samenspel tussen natuur inclusieve landbouw, singels, water en bossen. En in een gebalanceerde overgang tussen de kernen en het landschap. Door dit principe en onze agrarische sector zien wij een belemmering in de schets met de gemeente Voorst als stadspark.

Kansen in de regionale woningbouwopgave; met een bandbreedte en onder voorwaarden

Nationaal is de koers gematigd naar water en bodem richtinggevend. De Randstad is hiermee niet langer op 'slot'. Dit vraagt om een realistische woningbouwopgave op basis van de cijfers van het CBS/Primos. En ook een vergelijk met wat wij als regio de afgelopen decennia hebben gerealiseerd. Over het algemeen zien wij kansen wanneer er in de steden – maar ook in de dorpen – meer gestapeld wordt gebouwd. Op deze wijze blijft er meer ruimte over voor het landelijke leefklimaat in onze regio.

Voor de gemeente Voorst zien wij - naast de meerwaarde van een landschappelijke contramal en als stedelijk uitloop- en recreatiegebied - ook een passende rol in de regionale woningbouwopgave. Daarnaast verwachten wij een bandbreedte in woningbouw aantallen en ruimte om kwalitatieve en kwantitatieve voorwaarden gezamenlijk uit te werken. Een zorgvuldig proces met onze kernen en inwoners is ons uitgangspunt. Dit leidt tot meer draagvlak en een vlottere uitvoering.

Het is logisch om kwalitatief te streven naar aansluiting bij de identiteit van de regio, met een gevarieerd aanbod aan verschillende soorten woonomgevingen. Belangrijk is de gezamenlijke opgave voor de betaalbare woningbouw en een oplossing te bieden voor de lokale woningzoekenden. Kwantitatief wordt in verschillende schetsen de autonome groei van kernen gemist. Dit heeft negatieve gevolgen voor de leefbaarheid in verschillende kernen. Deze leefbaarheid staat in verschillende kernen al onder druk. Voor vitale kernen zijn maatschappelijke functies (school, huisarts, ontmoetingsplek) of detailhandel (supermarkt) belangrijk. Wel benadrukken wij dat teveel spreiding weer zorgt voor veel verkeersbewegingen. Zorgvuldigheid en balans zijn hier noodzakelijk.

De gemeente Voorst heeft al lange tijd een consistent beleid gevoerd op het gebied van huisvesting. Daarbij hebben de realistische voorspellingen geleid tot een aanzienlijke toename van het aantal gebouwde woningen. Door deze stabiele koers verwachten wij dat Voorst in 2050 ongeveer 4.000 inwoners extra telt. Om onze verantwoordelijkheid in de regionale opgave te nemen, zijn wij van plan om te onderzoeken of er steun is bij onze kernen om daar bovenop nog eens 4.000 extra inwoners te verwelkomen.

De gemeente Voorst heeft als doel om te onderzoeken hoe ze tussen 2030 en 2050 tussen de 2.000 en 4.000 nieuwe woningen (wat overeenkomt met 4.000 tot 8.000 extra inwoners) kan toevoegen. Bij de bouwplannen houden wij ook graag rekening met het versterken van het

landschap. Dit betekent dat wij op zoek zijn naar 200-400 ha grond. Tot slot staan wij voor een gebalanceerde verdeling van de woningbouwopgave over de verschillende gemeenten. Op deze wijze werken wij samen aan regionale opgaven en zorgen wij voor een impuls voor de leefbaarheid van de gehele regio.

Kansen voor mobiliteit

Wij zien hierbij mogelijkheden voor duurzame en vernieuwende vormen van mobiliteit. Met als belangrijk uitgangspunt de fietser op 1. Kansen zien wij in het versterken van de spoorinfrastructuur in de regio. Bereikbaarheid is namelijk een belangrijke voorwaarde voor meerdere functies (wonen, werken en ook recreëren). Hiervoor zien wij kansen bij de stationsgebieden binnen en vlak grenzend aan onze gemeente. Wel moet hier het openbaar vervoer naar de kleinere kernen niet worden vergeten. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid in het landelijk gebied.

De lokale behoefte aan extra bruggen over de IJssel voelen wij niet in de gemeente Voorst. Dit is een belemmering. Dit heeft bovenal gevolgen voor onze huidige (vooral lokale) wegenstructuur. De regionale meerwaarde voor het woon- en leefklimaat van onze samenleving is (tot dusverre) niet inzichtelijk, evenals de effecten op de natuurwaarden.

Kansen voor kleinschalige werkgelegenheid en maakindustrie

Wij begrijpen het nationale belang om minder afhankelijk te zijn van andere economieën. Daarom vinden wij het belangrijk om de innovatieve maakindustrie, de circulaire economie en de innovatieve luchtvaart gebonden bedrijvigheid in de gemeente Voorst te ondersteunen. En om regionaal (in de steden) de kenniseconomie te vergroten. Dit biedt kansen voor hoge scholen en het aantrekken van jonge mensen. Daarbij speelt ook het nationale en het provinciale voornemen tot minder transformatie van werkgebieden.

Het versterken van onze lokale economie zien wij als een middel om de leefbaarheid van onze kernen en het landelijke gebied te behouden en te versterken. Dit is ook noodzakelijk om onze (evenwichtige) balans tussen wonen en werken te behouden. Hierbij sluiten wij aan op onze identiteit en onze lokale arbeidsmarkt. Wij focussen op de maakindustrie (door de ligging en de bestaande MKB-bedrijven), de circulaire economie (met een bovenlokale functie) en in de innovatieve luchtvaartgebonden bedrijvigheid. Bedrijvigheid is hierbij een middel om de brede welvaart in onze regio te behouden en waar mogelijk te versterken wanneer de economische ontwikkeling en het gevraagde ruimtebeslag zich vertalen in een verhoogde productiviteit (per m²).

Dit uit zich kwantitatief in het verkennen van een economische uitbreidingsopgave met een bandbreedte van 24 tot 31 ha. Hierbij hanteren wij de lokale behoefte als ondergrens. Nadere uitwerking en locatie specifiek maatwerk verklaren de bovengrens. Deze ruimte is vooral nodig voor de doorontwikkeling en de omvang van lokale en regionale MKB-bedrijven. Dit is een substantieel aandeel binnen de totale behoefte aan extra bedrijventerreinen in de regio (205 ha).

Verder zien wij kansen in de schetsen voor het behoud van een toekomstbestendige agrarische sector in onze gemeente. Dat de landbouwsector zich aanpast aan de eisen van deze tijd, stimuleren wij graag. Wij zijn ervan overtuigd dat de landbouwsector en de natuurversterking samen kunnen gaan. Dit past ook binnen een consistent overheidsbeleid: gemeente Voorst als groene long en hart van de Regio Stedendriehoek. Met deze visie op onze agrarische sector zien wij een belemmering in de schetsen waarbij de grote regionale verstedelijkingsopgaven landen in de gemeente Voorst en de gemeente Voorst als stadspark fungeert.

De gemeente Voorst ziet een belemmering in grootschalige bedrijvigheid (XXL-logistiek/distributie). De gemeente Voorst levert al een substantiële bijdrage aan de regionale economische ambities. Het toevoegen van grootschalige bedrijvigheid is hierbij niet passend in relatie tot ons kleinschalige, karakteristieke en historische landschap. Het past ook niet door het dorps karakter van het Voorster grondgebied. Door deze keuze in sturing ondersteunen wij ons MKB. Niet onbelangrijk vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Verder zou dit ook extra opgaven creëren voor de regionale huisvesting van arbeidsmigranten. Tot slot achten wij het niet haalbaar en wenselijk om bij elke kern bedrijvigheid toe te voegen vanwege de toename aan verkeersbewegingen. Dit gaan wij met onze samenleving verder verkennen.

Participatie draagt bij aan een sterk bestuur

Een sterk lokaal bestuur heeft een bestuurskracht, een ondernemende visie en een duidelijke focus. Op deze manier voeren wij een beleid dat gunstig is voor zowel de inwoners als de bedrijven op de lange termijn. Zo dragen wij bij aan de regionale, de provinciale en de nationale doelstellingen. Maatschappelijk gezien staat Voorst bekend om haar sterke sociale samenhang,

zowel binnen de kernen als met de anderen binnen de gemeenschap. Deze cultuur behouden wij graag. Hier past een bestuur met een houding van overleg en het bereiken van consensus. Om deze redenen staan wij voor een zorgvuldig participatieproces met onze inwoners.

Stroomlijnen van processen

Wij gaan in gesprek met onze samenleving over belangrijke waarden en doelen binnen het Programma Landelijk Gebied. Wij verwachten dat de resultaten van deze gesprekken een belangrijke rol spelen bij het verder uitwerken van de agenderende opgaven. Met het Programma Landelijk Gebied als basis, beginnen wij in 2025 met het herzien van onze omgevingsvisie. Wij zijn van plan om onze samenleving hierbij te betrekken en te werken met verschillende scenario's. Wij verwachten dat deze verschillende processen goed op elkaar worden afgestemd.

Tot slot verwachten wij ook inzicht te krijgen in de ambities van andere gemeenten. Wanneer de verschillende doelen helder zijn, dan kan daarover worden gecommuniceerd om er uiteindelijk samen aan te werken. Om op die manier regionaal tot een evenwichtige en gedragen uitwerking van de contourenschets te komen.

ZUTPHEN

OORDEELSVORMENDE VERGADERING BESTUUR EN MIDDELEN GEMEENTE ZUTPHEN

vergadering

van de raad der gemeente Zutphen op 2 december om 19.30 uur
in de Burgerzaal van het Oude Stadhuis

Voorzitter: de heer M. Siemes
Portefeuillehouder: de heer S. Wannet
Griffie: mevrouw T. Zomer

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn elf leden, te weten: de heer H. Boersbroek (Stadspartij), de heer Van Donk (GroenLinks), de heer Garritsen (Burgerbelang), mevrouw Ten Holder (D66), de heer Jansen (Kies Bewust Lokaal), mevrouw Kamp (ChristenUnie), mevrouw Koning (VVD), mevrouw Moester (PvdA), de heer Müller (SP), de heer Purperhart (CDA), mevrouw Vellema (Partij voor de Dieren)

Vanuit de ambtelijke organisatie is de heer C. Zaat aanwezig.

1 Opening

De VOORZITTER verwelkomt de aanwezigen om 19.30 uur. Hij schetst de agenda zoals deze voorligt.

De verslaglegging blijft beperkt tot agendapunt 2.

2 Verstedelijking in balans, regio Stedendriehoek

De voorzitter verwijst naar de ambtelijke presentatie die op 24 oktober jl. is verzorgd tijdens de beeldvormende vergadering. Deze presentatie was gericht op de contourenschets regionale strategie en verstedelijking Stedendriehoek in balans.

Op 19 november heeft een regionale raadsconferentie plaatsgevonden over hetzelfde thema. In vervolg op de eerdere beeldvormende vergadering liggen de volgende vragen voor:

- a. Wat vindt de raad belangrijk voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Zutphen en van de regio?
- b. De raadsleden worden uitgenodigd om te reageren op de vraag wat zij aan het College willen meegeven ten behoeve van het vervolgtraject.

Mevrouw Kamp brengt een punt van orde in. Ze heeft uit de schriftelijke informatie begrepen dat de bijeenkomst van heden een opiniërend karakter heeft en in januari 2025 nogmaals een opiniërende bijeenkomst plaatsvindt, waarna pas de besluitvorming volgt. De vaststelling van de visie volgt dan ultimo 2026.

De voorzitter geeft aan dat deze planning bij de Griffie niet bekend is. Het doel van vanavond is om informatie ten behoeve van de regio op te halen. De bedoeling is om de input vanuit de raad aan de wethouder mee te geven.

Wethouder Wannet geeft aan dat deze bijeenkomst moet worden gezien als de start van het proces. In alle betrokken gemeenten zal een dergelijke consultatieronde plaatsvinden. De inbreng van de gemeente Voorst is inmiddels bekend. Uit het totaal van de inbreng van de gemeenten zal een vervolgvorstel tot stand komen. Op korte termijn hoeft geen besluitvormingsproces te worden verwacht.

De heer Jansen brengt twee punten van orde in. Niet alleen is het ongebruikelijk dat dit onderwerp door Bestuur en Middelen wordt besproken, maar de fractie acht deze agendering bovendien onwenselijk aangezien dit onderwerp op de agenda van het programma Ruimte thuishoort. De fractiegenoot vanuit Ruimte zit momenteel in de parallelvergadering. De gelijktijdige behandeling van twee onderwerpen is onwenselijk. Aan het Presidium wordt verzocht hier in het vervolg meer zorgvuldigheid in te betrachten.

Het tweede punt betreft de website van de Stedendriehoek. Spreker heeft vastgesteld dat er twee verschillende rapportages circuleren. Een rapportage is op 18 oktober gedateerd en de andere op 20 augustus, zijnde de versie die heden voorligt. Kies Bewust Lokaal heeft behoefte aan een reactie van de wethouder op dit punt aangezien hij persoonlijk deel uitmaakt van de Stuurgroep. Als er inderdaad versieverschillen zijn, dan is het wenselijk om over beide versies te kunnen beschikken. Dat zou dan betekenen dat de bespreking op een later moment moet plaatsvinden.

Wethouder Wannet antwoordt - na raadpleging van de Griffie - dat de beide versies inhoudelijk identiek zijn. Wethouder Bloem maakt namens de portefeuille Ruimte deel uit van de Stuurgroep. Op dit moment neemt wethouder Wannet dit over. Hij zal woensdag 4 december a.s. de consultatieronde bijwonen van de regionale portefeuillehouders die dan de eerste inzichten bij hun raden hebben opgehaald. De bespreking hiervan zal leiden tot een nieuw document; dit document zal vervolgens de koers bepalen. Vanwege de samenwerking tussen de acht gemeenten zijn de consultaties noodzakelijk teneinde de raad in positie te kunnen brengen om zodoende bij de regio de belangen en aandachtspunten vanuit de raden kenbaar te maken. Om deze reden zijn deze consultaties vroeg in het proces ingepland.

De heer Jansen wijst op het belang van uniformiteit in uitgangspunten. Dat betekent dat alle gemeenteraden dus ook hetzelfde stuk moeten bespreken. Door dezelfde datumversie te hanteren, bestaat er in ieder geval zekerheid dat het ook daadwerkelijk over hetzelfde stuk gaat. Als het vertrekpunt in de regio niet hetzelfde is, kun je ook vraagtekens plaatsen bij de waarde van het vervolgproces.

De voorzitter geeft aan dat alle raden op 1 oktober informatie van de Regio hebben ontvangen. De informatie waarover de raden momenteel beschikken, is voor alle raden hetzelfde. Hij vraagt de fracties om in te gaan op aanvankelijke vraag om input te leveren.

De heer Purperhart meldt dat het CDA het belangrijk vindt dat Zutphen een sterke rol heeft in de regio Stedendriehoek. De stad heeft veel te bieden en dat geldt ook voor haar inwoners. Toch blijkt telkens weer dat de plannen zich focussen op de steden Apeldoorn en Deventer. Het CDA wil de wethouder enige punten meegeven om Zutphen beter te vertegenwoordigen in de regionale besluitvorming.

- Ten eerste, wordt gewezen op de volgorde van plannen. Feit is, dat de gemeente Zutphen nog geen omgevingsvisie heeft vastgesteld terwijl de Regio zich al richt op grote plannen, zoals de Contourenschets 2050. Dit roept vragen op, zoals: hoe wordt ervoor gezorgd dat de wensen en doelen van Zutphen goed worden meegenomen in deze regionale plannen? De omgevingsvisie van Zutphen is immers nog in ontwikkeling. Zonder omgevingsvisie maakt Zutphen zichzelf kwetsbaar in de regionale besprekingen.

- De Contourenschets levert mooie, creatieve ideeën voor de toekomst van de regio, maar brengen ook een dilemma aan het licht: de voorkeuren van de afzonderlijke gemeenten kunnen naar verschillende schetsen uitgaan. Afhankelijk van de keuzes, kan er sprake zijn van een grote impact voor de gemeente Zutphen.
- Het CDA wil de waarde van Zutphen zoveel mogelijk behouden, maar voorziet ook de mogelijkheid van verstedelijking. De ambitie is immers om door te groeien naar meer dan 60.000 inwoners. De kleine kernen moeten in de afwegingen worden meegenomen om te voorkomen dat zij de dupe worden van de keuzes van de gemeente Zutphen. Voor het CDA is de benadering conform schets B het meest ideale scenario in balans tussen stad en omgeving, samenwerking en lokale kracht.
- Wat betreft woningbouw, bestaat zeker behoefte aan betaalbare, duurzame woningen, passend bij de gemeente Zutphen.
- De IJssel is van groot belang voor de regio en biedt kansen voor recreatie, toerisme en natuurontwikkeling. Dit punt zou in de regionale besprekingen goed naar voren moeten worden gebracht. De rivier moet niet alleen worden gezien als een risico, maar ook als een mogelijkheid om Zutphen sterker te maken.
- Het is van economisch belang dat Zutphen meeprofiteert van de groei in de regio, qua werkgelegenheid. Het CDA wenst uitbreiding met bedrijven die passen bij een circulaire economie.
- Een goede bereikbaarheid is onmisbaar, waarbij met name wordt gedacht aan snellere OV-verbindingen, veilige fietspaden en eventueel een autosnelweg.
- Zutphen moet zich niet laten leiden door de uitdagingen en vragen van de regiogemeenten. Dit vraagt om een actieve en stevige benadering door de wethouder.

De heer Müller krijgt aan de hand van de plannen en de Contourenschets de indruk dat het er geweldig uitziet, vergelijkbaar met een reclamefolder. De teksten zijn uitgebreid en ingewikkeld geformuleerd. Echter, bij deze wijze van presenteren bekruipt spreker al snel het gevoel dat er een addertje onder het gras zit en extra oplettendheid noodzakelijk is. De samenwerking met de grote steden kan een gevaar opleveren voor de eigen zeggenschap van de raad, bijvoorbeeld ten aanzien van woningbouwplannen. Een vraag is wat de raad dan nog voor de eigen inwoners kan betekenen.

Het is goed om samen te werken en hiertoe een plan te ontwikkelen, maar de SP vraagt de wethouder om de nadruk te leggen op de wenselijkheid om als gemeenteraad van Zutphen zeggenschap te houden over de eigen plannen.

Mevrouw Vellema geeft aan dat de focus van de Partij voor de Dieren op natuurwaarden - groen en dieren - ligt. Rekening houdend met het veranderende klimaat en het biodiversiteitsverlies is dit essentieel voor de toekomst.

Een schaa sprong omhelst meer dan alleen het bouwen van woningen. Uitbreiding van het aantal inwoners betekent dat er ook meer groen moet komen, met name in de vorm van parken.

Op pagina 10 worden verschillende soorten groen onderscheiden. Voor de fractie is van belang dat dit groen de biodiversiteit versterkt. Het plan mag niet ten koste gaan van bestaande natuur. Tussen natuurgebieden moeten veilige verbindingen blijven bestaan, dan wel worden gecreëerd ten behoeve van foeragerende en verplaatsende dieren.

Uitsluitend in schets A worden de dieren meegenomen. De fractie zou dit graag in alle schetsen terugzien.

De IJssel wordt uitgebreid genoemd. Met het veranderende klimaat vormt de toekomstige bevaarbaarheid van deze rivier een onzekere factor vanwege de schommelingen die worden voorzien. De scheepvaartsector heeft in een artikel geopperd dat er een nevenkanaal moet komen. Dit roept allerlei vragen op over de toekomst van de IJssel.

Desgevraagd antwoordt mevrouw Vellema dat dit kanaal vanaf Arnhem "tot ergens bovenin" zou moeten komen. Ze meent dat dit artikel in De Stentor was gepubliceerd. Mevrouw Vellema zal het artikel opzoeken en delen.

De heer Jansen meent dat ongeveer een halfjaar geleden een dergelijk artikel is gepubliceerd en inderdaad vanuit de scheepvaartsector is voortgekomen.

Mevrouw Vellema bevestigt het regionaal belang voor de voedselvoorziening. Ze mist aandacht voor hulp aan boeren bij het omzetten naar biologische en plantaardige landbouw. Wat dit betreft, valt een enorme verbeterslag te maken ten aanzien van dierenwelzijn, natuur en klimaat. Zutphen heeft een regiofunctie voor het onderwijs en dan met name wat betreft de vrije scholen. De Partij voor de Dieren pleit voor vestiging van Hbo in Zutphen vanuit de verwachting dat dit veel gaat toevoegen aan de leefbaarheid.

Mevrouw Moester wijst erop dat voorliggend plan is gericht op het situeren van woningen. Het valt haar in de bijdrage van de Partij voor de Dieren op dat het woord 'woningen' niet wordt genoemd.

Mevrouw Vellema heeft geen uitgesproken voorkeur voor een van de plannen, zolang de natuurbelangen maar worden meegenomen.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Wannet dankt voor de content en zegt toe deze inbreng mee te nemen, maar zal op dit moment niet op alle punten reageren.

De omgevingsvisie blijft leidend voor het gemeentelijk beleid. In de eigen bevoegdheden blijft de omgevingsvisie leidend met de onderliggende omgevingsplannen en het lokale vergunningsstelsel. Er worden geen wettelijke bevoegdheden overgeheveld naar regionaal niveau. De gemeente blijft dus sturen.

Ook het College vindt het belangrijk om een grote rol in de regio te kunnen spelen. Zutphen zal – in tegenstelling tot Apeldoorn of Deventer - geen grootstedelijke ambities neerleggen. Zutphen is een regiostad met een regiofunctie / regio-opgaven, maar met een begroting die past bij een kleine, middelgrote gemeente. Hierin zit ook een zekere ingewikkeldheid. Zutphen is echter de aangewezen partij om als verbinder met de omliggende gemeenten, zoals Lochem, Brummen en Voorst, te functioneren. Die rol wordt in de regio opgepakt door het College.

Rijkswaterstaat is bezig met het integraal riviermanagementplan, wat de waterhuishouding van de IJssel regelt. De bevaarbaarheid van de IJssel zal meer gaan fluctueren vanwege de verschillen in waterhoogte. Het grootste knelpunt zit in het verdelingsvraagstuk bij het Pannerdens kanaal. De Waal slijt sneller uit als de Neder-Rijn, waardoor er meer water richting de Waal afstroomt dan naar de Neder-Rijn, richting de IJssel. Het graven van een kanaal is een proefballonnetje van de sector en zal niet snel een realistische optie zijn.

De heer Müller verwijst naar de Woondeal waarin wordt gesproken over de bouw van niet minder dan duizend woningen in de binnenstad en het spoorgebied. Dit zal alleen mogelijk zijn bij meerlaagsbouw. De gemeentelijke besluitvorming over bouwhoogte kan hierin een beperking opleveren.

Wethouder Wannet bevestigt dat de raad beslist en daarmee de realiteit bepaalt. Gezien eerdere beleidsstukken die de raad heeft aangenomen, wordt hier vooralsnog niet van uitgegaan. De cijfers in de Woondeal zijn geprognosticeerd op door de raad vastgesteld beleid.

Op basis van de notulen van de bijeenkomst van heden zal een brief worden opgesteld met de inbreng naar de regio.

Mevrouw Moester vraagt of inbreng waar andere fracties het niet mee eens zijn, toch wordt gedeeld met de Regio.

De voorzitter geeft aan dat nuanceringen en aanpassingen anderszins in de reacties in de tweede termijn kan worden aangegeven.

Mevrouw Ten Holder verwijst naar de reactie van de wethouder dat de Omgevingsvisie het vertrekpunt is. Voor D66 is belangrijk dat de ontwikkelingen in de regio complementair zijn aan de eigen Omgevingsvisie. In dat kader is het opvallend dat in schets A over een 'stedentweehoek' wordt gesproken, aangezien de ontwikkelingen vooral zijn gericht op Apeldoorn en Deventer. D66 acht het van belang om uit te gaan van een geconcentreerde ontwikkeling omdat dit de grootste kans biedt om de natuur en het stedelijk binnenhart goed te kunnen behouden. De gefragmenteerde ontwikkelingen, verdeeld over alle kernen, doet geen recht aan het specifieke van de regio. Het Groene Hart moet wel omsloten worden. De voorkeur van D66 gaat uit naar schets C, waarin goede infrastructurele verbindingen zijn voorzien, openbaar vervoer en snelfietsroutes. Dit is aanvullend op de eigen omgeving ideeën.

Mevrouw Kamp sluit aan bij de inbreng van D66. Meer woningbouw brengt ook meer inwoners mee. Feit is dat deze mensen behoefte hebben aan voorzieningen, maar afhankelijk van de leeftijdsgroep zal de behoefte aan voorzieningen variëren. De vraag is of het wenselijk, dan wel mogelijk is om hierin te sturen.

Er wordt gesproken over een raadsadviescommissie in oprichting. De ChristenUnie wil graag weten wie hier namens Zutphen zitting in nemen.

Vanuit de vergadering wordt gereageerd. Mevrouw Kamp begrijpt uit deze reacties tijdens de vergadering dat er twee Zutphense vertegenwoordigers zijn, te weten: de heer Manders (PvdA) en de heer Garritsen (Burgerbelang)

Een vraag is hoe de plattelandsgemeenten en stedelijke gemeenten bij elkaar gaan komen. Er is duidelijk sprake van een kloof tussen stedelijke gemeenten en plattelandsgemeenten. De ChristenUnie neigt naar een voorkeur voor optie B of C.

Mevrouw Moester verwijst naar de meeting op 19 november. Er bleek grote belangstelling voor schets D, de plattelandsgemeenten. De voorkeur van de PvdA gaat uit naar geconcentreerd bouwen. Een tussenoplossing is wellicht om te bouwen voor degenen die willen blijven wonen in de dorpen, maar de identiteit van de dorpen te behouden. Zutphen moet kunnen uitbreiden, maar hoeft niet zo groot te worden als Apeldoorn of Deventer.

Op 19 november is ook gesteld dat water in mindere mate een leidend principe wordt. Bij bouw zou echter wel met wateraspecten rekening moeten worden gehouden. Wanneer je geen rekening houdt met wateraspecten, zullen altijd maatregelen nodig zijn. Dat zal extra geld kosten. Verstandiger is om het aan de voorkant zodanig te organiseren dat dergelijke extra maatregelen c.q. extra kosten niet nodig zijn. Het sturend principe van water en bodem moet heel belangrijk blijven.

De voorzitter concludeert dat er sympathie bestaat voor schets B en C en vraagt hier nader op in te gaan, ook rekening houdend met de wens vanuit de Partij voor de Dieren.

Wethouder Wannet legt uit dat deze schetsen moeten worden gezien als denkrichtingen om een gesprek te starten. De denkrichting in schets B en C zal als standpunt van Zutphen worden ingebracht. Uiteindelijk moet er een compromis moeten worden gevonden om nieuwe schetsen te maken die een gedeeld beeld representeren.

Er is door de Regio bewust niets gezegd over de doelgroep waarvoor wordt gebouwd. In de Regio worden afspraken gemaakt over aantallen woningen, maar de verdere invulling gebeurt lokaal.

Het sturende principe van water en bodem acht de regio, ook het Zutphens College, een belangrijk principe hoewel dit door het huidige Kabinet wordt afgezwakt.

De heer Purperhart verwijst naar eerdergenoemde meeting. Daarbij is gesuggereerd om het waterschap ook uit te nodigen voor een gesprek met de raad om te vernemen wat de stand van zaken is.

Wethouder Wannet antwoordt dat de regio met twee waterschappen heeft te maken. Deze gaan verschillend om met het principe van water- en bodemsturend. Het waterschap Rijn en IJssel

heeft veel ontwikkeld wat dit betreft en zou desgewenst uitgenodigd kunnen worden voor een beeldvormende sessie.

De heer Boersbroek geeft aan dat de Stadspartij geen oordeel heeft over de schetsen of verdere opties. Veel is inmiddels genoemd door de voorgaande fracties. Er bestaat een forse landelijke woningbouwopgave. Binnen deze landelijke opdracht heeft Zutphen eigen opdrachten en uitdagingen. Er is in Zutphen sprake van een groot aantal woningzoekenden met een klein inkomen en een behoefte aan sociale, betaalbare woningbouw. De Stadspartij stelt dat Zutphen een klein groen buitengebied heeft en dit wil koesteren. Uitbreiding van woningbouw dient dan ook binnen de bebouwde kom plaats te vinden.

De heer Van Donk meldt dat ook GroenLinks voorstander is van geconcentreerde woningbouw, gericht op natuurbehoud en met de bedoeling om de bereikbaarheid optimaal te houden. Wat betreft de bereikbaarheid wordt aan ov en fietsroutes gedacht. Gelet op de vergrijzing, is ook de bereikbaarheid van zorg van belang om goed mee te nemen. Wat betreft de derde brug, acht de fractie het verstandig om eerst de Omgevingsvisie af te wachten. Dat is beter dan een te snelle standpuntbepaling.

De heer Jansen vindt hetgeen voorligt zeer abstract. Een onderlegger, die een meer diepgaand beeld biedt van Zutphen en de omliggende gemeenten, is wenselijk. De gedachte om in de uiterwaarden van de IJssel te bouwen, is zeer onverstandig en heeft enorme consequenties voor de veiligheid van mensen. Rekening houdend met meer water, zou dit zeer onverstandig zijn.

De IJssel kan een rol spelen in de drinkwatervoorziening. Dat zou een element van dit plan moeten zijn. Een nieuwe IJsselbrug wordt gezien als een mooie ontsluiting voor De Mars. Er liggen bij Zutphen al twee bruggen. Voor het verdiepen van de spoorbrug zal geen geld komen. Verhogen betekent dat het station vier à vijf meter opgehoogd moet worden. Kortom, kansloze plannen moeten van de vergadertafel worden gehaald.

De fractie is geen voorstander van uitbreidingslocaties omdat rekening moet worden gehouden met klimaatadaptieve maatregelen. Kijkend naar de plannen, is Zutphen rood gemarkeerd, hetgeen duidt op forse inbreidingen en forse hoogbouw. Dit is prematuur zolang Zutphen geen hoogtevisee heeft en geen duidelijkheid over de klimaatadaptieve maatregelen. Het is onduidelijk hoe de visie verder wordt ingevuld. Wanneer meer groen en meer waterberging wenselijk is, dan moet hier eerst aandacht voor zijn voordat je een schets neerlegt.

Voor de heer Jansen staat vast dat de invloed van Zutphen op Apeldoorn en Deventer nihil is. De druk zal blijven toenemen waardoor Zutphen gedwongen wordt tot woningbouw.

Wethouder Wannet bevestigt dat alle inbreng wordt meegenomen. Het geschetste beeld van de stoomwals Apeldoorn en Deventer herkent de wethouder niet. Zutphen kan vanuit de eigen positionering heel goed een coalitie vormen om gezamenlijk op te trekken of tegenwicht te geven. De wethouder ervaart in de regio juist veel samenwerking.

De heer Jansen stelt dat de bestuurlijke samenwerking prettig kan zijn, maar uiteindelijk gaat het over zakelijkheid en de vraag 'Wie er als partij het meeste uit haalt'. Dan gaat het ook over de vraag wie de sterkste lijntjes heeft naar de provincie en/of het Rijk. Dat is dan de bestuurlijke praktijk.

Wethouder Wannet bevestigt het abstractieniveau van hetgeen voorligt. De lokale invulling zal hier verder betekenis aan geven. Het is niet de bedoeling om in de uiterwaarden te bouwen. Bovendien is hier sprake van een Natura 2000 gebied.

De heer Jansen is er honderd procent van overtuigd dat meerdere gemeenten willen uitbreiden in de uiterwaarden.

Wethouder Wannet is niet bekend met alle gemeenten op landelijke schaal, maar in ieder geval is bouwen in de uiterwaarden niet aan de orde bij gemeenten in de regio Stedendriehoek.

De heer Jansen benadrukt dat deze ambitie ook binnen de regio Stedendriehoek bekend is.

Wethouder Wannet wijst erop dat de IJssel naar het IJsselmeer stroomt hetgeen de drinkwatervoorziening voor Noord-Nederland is. Zodoende maakt de IJssel reeds een groot deel uit van de drinkwatervoorziening.

De heer Jansen wijst erop dat Vitens al een aantal jaren zoekt naar mogelijkheden voor het voeden van de drinkwatervoorziening.

Mevrouw Koning acht voorliggend stuk weinig concreet en dit komt over als een reclamefolder. De VVD adviseert om in te zetten op concretisering en te streven naar een haalbare middenweg. De heer Purperhart heeft dit mooi verwoord.

Wethouder Wannet dankt de raad voor haar inbreng en neemt de input mee naar de regiobijeenkomst aankomende week.

De voorzitter sluit de bespreking over dit agendapunt.